

I.

KALENDERA VDELNINGEN.

1

Överståthållarämbetet

och i samband därmed stående institutioner.

Öa.

Överståthållarämbetet

och i samband därmed stående institutioner.

Överståthållarämbetet.

Slottsbacken 6, St.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: 10—3; f. ö. se nedan.

Överståthållarämbetet inrättades genom 1634 års regeringsform såsom ett från länsstyrelsen fristående verk. Någon allmän instruktion för överståthållaren utfärdades ej förrän år 1776. Enligt 1791 års — i nära 90 år gällande — instruktion erhöll överståthållaren en mycket vidsträckt befogenhet. Han skulle befrämja Guds ära och den rätta gudstjänsten, hava vård och inseende över fromma stiftelser och fattighusen, tillhålla magistraten och borgerskapet att giva flitig akt på sina sysslor, övervaka rättsskipningen vid stadens domstolar, vara noga underrättad om stadens tillstånd, inkomster, handel, näringar och hantverk, tillse, att kronans kontributioner efter pålitliga mantalsskrivningar och taxeringar i rätt tid indrevos och vederbörligen avlämnades, fastställa taxor för vissa förnödenheter samt för hyrkuskar och åkare, handhava exekutionsverket, tillse att laga stadgar och förordningar efterlevdes, hava tillsyn över fängvården och med biträde av polismästaren hava överinseendet av hela politieväsendet i Stockholm m. m.

Överståthållarämbetet har alltsedan 1815 varit delat på tre avdelningar, överståthållarämbetets kansli, överståthållarämbetet för uppbördsärenden och överståthållarämbetet för polisärenden, med var sin föredragande, nämligen sekreterarne i kansliet och i avdelningen för polisärenden samt kamreraren i avdelningen för uppbördsärenden. I alla ärenden som föredragas inför överståthållaren, äger han ensam besluta efter att hava inhämtat föredragandens mening. Har denne ej antecknat till protokollet skiljaktig mening, anses han hava biträtt beslutet.

Överståthållarens i k. instruktionen den 1 dec. 1882 angivna verksamhet är i de flesta hänseenden överensstämmande med konungens befallningshavandes i länen. Ursprungligen tillkom det överståthållaren att föra ordet i stadsfullmäktige, då han var närvarande. Framställning av stadsfullmäktige till k. mt angående, ändring härutinnan avsågs först av riksdagen, som emellertid år 1904 beslöt, att stadsfullmäktige skulle själva äga rätt att bland sig utse ordförande. Överståthållaren eller, där denne vore hindrad, underståthållaren skulle dock äga rätt att närvara vid stadsfullmäktiges sammanträden och

att deltaga i överläggningarna men ej i besluten. Samma rätt tillerkändes överståthållaren med hänsyn till beredningsutskottets sammanträden. Det gamla stadgandet, att överståthållaren äger föra ordet i magistraten samt deltaga i dess överläggningar och beslut, är bibehållet men tillämpas ej numera i någon större utsträckning. Sammalunda är ock förhållande med överståthållarens rätt att föra ordet och deltaga i överläggningarna (ej i besluten) i vissa nämnder och styrelser (drätselnämnden, fattigvårdsnämnden m. fl.). Den oomständigheten, att huvudstadens magistrat icke längre äger någon del i den egentliga kommunalförvaltningen, har föranlett bestämmelsen i ordningsstadgan för rikets städer, att frågor om särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm skola avhandlas genom skriftväxling omedelbart mellan överståthållarämbetet och stadsfullmäktige utan mellanhand av magistraten. Genom handels- och ekonomikollegiets indragning 1880 öfverflyttades även till ämbetet handläggandet av en del ärenden, av vilka de viktigaste voro kronouppbördsärenden samt frågor om idkande av handels- och fabriksrörelse, hantverk och annan hantering. Ämbetet har ock den skyldighet att föra handelsregister, som i andra städer vilar på magistraten.

Underståthållaren åligger att, när överståthållarens ämbete är ledigt eller överståthållaren åtnjuter semester eller är av förfall hindrad och k. mt icke förordnat om ämbetets upprätthållande av annan person, ämbetet förestå.

Då överståthållaren är i ämbetsutövning, tillhör det underståthållaren att i hans ställe handlägga vissa i § 9, mom. 1, 3, 4, § 10 samt § 25, punkten 1 i instruktionen för överståthållarämbetet omförmålda ärenden (utsökningsmål, handräckningar, lösöreköp, bötesförvandlingar och annan verkställighet av utslag i brottmål, vederhäftighetsbevis m. m.).

Instruktion. K. instruktionen för överståthållarämbetet den 1 dec. 1882 med ändringar den 24 febr. och den 3 nov. 1899, den 30 okt. 1903, den 12 juli 1907, den 29 sept. 1911 och 5 maj 1916.

Avlöningar m. m. Överståthållaren: av staden 9,000 kr., därav till extra utgifter 7,000 kr., anslag till ved 2,000 kr., dessutom fri bostad; av staten lön 9,000 kr. Underståthållaren: av staden till extra utgifter 2,250 kr.; av staten 7,000 kr., därav lön 5,000 kr., tjipgr 2,000 kr.

Överståthållare.

Ramstedt, J. O. rt. och st.: polisens växelstation; träffas personligen säkrast kl. 11—3.

Underståthållare.

Hintze, T.; rt. och st.: polisens växelstation; träffas kl. 12—5.

Överståthållarämbetets kansli.

Slottsbacken 6, St.; rt. 932, 9230; st. 1152; expeditionstid: 10—3.

Överståthållaren skall såsom överexekutor för Stockholms stad upptaga och pröva utskningsmål, utöva inseeendet över de inom hans tjänsteområde anställda stadsfogdar och deras biträden samt i övrigt fullgöra vad överexekutor enligt lag åligger. Utskningsmålen handläggas av överståthållarämbetets kansli, som även behandlar en hel del övriga ärenden, rörande vilka hänvisas till § 31 i instruktionen för överståthållarämbetet. Bland annat åligger kansliavdelningen att utfärda vederhäftighetsbevis och handlägga ärenden rörande lösöreköp.

Underståthållaren är kansliavdelningens närmaste chef.

Avlöningar m. m. (uteslutande av statsmedel). Sekreteraren: 5,900 kr., därav lön 4,400 kr., tjggr 1,500 kr., dessutom efter 5 år ett ålderstillägg å 600 kr. samt sportler. Två notarier: 2,500 kr., därav lön 1,500 kr., tjggr 1,000 kr., dessutom efter 10 år ett ålderstillägg å 500 kr., sportler. För amanuenser och kvinnliga biträden gäller provisorisk löne-reglering enligt kungl. brev den 30 juni 1913. Två vaktmästare: 1,200 kr., därav lön 850 kr., tjggr 350, dessutom två ålderstillägg å 100 kr. vardera efter 5 och 10 år.

Sekreterare.

Grafström, G. Hj.; rt. 92 47.

Notarier.

Boalt, A.; rt. 92 35; Cronvall, P. A.

Amanuenser.

Lundholm, C. P. H.; Levander, J. A., tf. andre stadsfogde (se nedan); Wallin, O. H.; Björkman, B. M.; Eriksson, K.

Vaktmästare.

Boström, A. O.; son; Lemon, K. M.

Ang. stadsfogdarna se sid. 16.

Överståthållarämbetet för polis- ärenden. (Polisverket.)

Slottsbacken 6, Myntgatan 4, St. (för nedan angivna personer) samt polishuset vid Agnegatan, K. Telefoner: rt. och st. polisens växelstation. Expeditionstider: polismästarens kansli 10—3, poliskammarens kansli 10—3, polisdomstolens kansli (ingång från Kungsholmsgatan) 11—2, sekreterarens kansli (Slottsbacken 6) 10—3, räkenskapskontoret 10—3 och magasinet (Myntgatan 4) 11—3. Personl. mottagning se nedan.

Öa.

År 1672 upprättades för polisväsendet en särskild myndighet det s. k. »politie-collegium» (med politieborgmästaren som ordförande och trene rådmän) med domsrätt i vissa mindre betydande mål ang. renhållning, gatutyggeri etc. Genom en kungl. förordning av den 13 februari 1776 »angående polisens förbättring här i residencestaden» överflyttades emellertid domsrätten i polismål till den då nyinrättade poliskammaren, där överståthållaren dömde. För tillsyn över polisen inrättades samtidigt en polismästarebefattning, 1838 en biträdande polismästarebefattning samt 1856 en befattning som polisadjutant. Då överståthållaren emellertid på grund av hopade göromål allt mindre hade tid att själv döma i poliskammaren, kom denna domsrätt att utövas av polismästaren och blev denne sålunda i viss mån både åklagare och domare. För att råda bot på detta missförhållande inrättades år 1864 en ny befattning, vilkens innehavare benämndes polisdomare. Samma år ersattes den biträdande polismästaren och polisadjutanten (som alltmör kommit att tjänstgöra som stadsfiskal) med en polisintendent. År 1899 tillkom ytterligare en andre polisintendent, och år förslag år 1911 väckt om ytterligare en, vilket förslag fortfarande är beroende på stadsfullmäktiges prövning.

Överståthållaren utövar genom avdelningen för polisärenden högsta polismyndigheten i Stockholms stad och bör hava omsorgsfull vård därå, att allmän ordning och säkerhet till person och egendom upprätthållas och att begångna brott bli lagligen beivrade. För ordningens upprätthållande äger överståthållarämbetet påkalla biträde från vissa i staden förlagda regementen vid vilka en viss »beredskap» (i allmänhet ett kompani) på kommandantens ordo efter rekvisition av polismyndigheten uttrycker till viss uppgiven plats. Från vissa regementen lämnas också (inom visst område för varje regemente) handräckningsmanskap vid eldsvådor för ordningens upprätthållande. Polismästaren utövar överståthållarens myndighet i alla polisväsendet rörande frågor, med vilka överståthållaren icke finner nödigt att själv taga befattning; han har sålunda närmast under överståthållarens befäl över poliskåren och tillsynen över polisverkets ekonomiska förvaltning, varjämte han handlägger en mångfald ansökningsärenden av olika slag (ang. allmän ordning och trafik, brandväsendet, försäljning av brännvin, vin, öl, alkoholfria drycker och svagdricka, pantlånare och kommissionskontor m. m.). Med vad till domarämbetet hörer må polismästaren sig icke befatta (se nedan polisdomstolen). Förste polisintendente handlägger i kungl. poliskammaren de mål och ärenden, med vilka polismästaren ej själv tager befattning (brottmål, mål ang. lösdrivare, handräckningsärenden, ärenden ang. utvisning ur riket, utlämning av förbrytare, internering av alkoholister, sinnessjuka, olycksfall, eldsvådor, mantalsskrivning m. m.), och utövar när-

Öa. mast under polismästaren förmanskapet över den vid detektiv-, prostitutions- och ordonnansavdelningarna tjänstgörande polispersonal, varjämte förste polisintendenten vid förfall eller ledighet för polismästaren förestår dennes ämbete, därest annan person icke är därtill förordnad. Andre polisintendenten är närmast under polismästaren ansvarig för allmänna ordningen inom huvudstaden och utövar närmast under polismästaren förmanskapet över den vid centralavdelningen och inom distrikten tjänstgörande polispersonal, för vars utbildning och tjänstgöring han är ansvarig.

Polisdomaren utövar i polisdomstolen den överståthållarämbetet tillkommande domsrätt rörande dels vissa smärre brott och förseelser, dels ett ringa antal tvistemål samt fullgör vad enligt § 46 värnpliktslagen åligger överståthållarämbetet och verkställer förvandling av böter i mål, som blivit av honom avdömda.

Instruktioner. K. instruktionen för överståthållarämbetet den 1 dec. 1882 med ändringar den 24 febr. och 3 nov. 1899, 30 okt. 1903, 12 juli 1907, 29 sept. 1911 och 5 maj 1916. K. instr. för polismästaren i Stockholm den 20 maj 1868; k. instr. för polisdomaren i Stockholm den 20 maj 1868; k. instr. för förste polisintendenten i Stockholm den 24 febr. 1899; k. instr. för andre polisintendenten i Stockholm den 24 febr. 1899. Instruktion för räkenskapsföraren, fastställd av överståthållarämbetet den 15 dec. 1897. Instruktion för kassakontrollanten, fastställd av överståthållarämbetet den 15 dec. 1897. Instruktion för förvaltaren av kungl. poliskammarens magasin, fastställd av överståthållarämbetet den 7 juli 1887.

Stat år 1917. Utgifter: 2,732,318: 78 kr.; inkomster: 118,980 kr. (därav 58,200 kr. bidrag från statsverket).

Avlöningar m. m. Polismästare: 9,000 kr., därav lön 6,300 kr., tjpr 2,700 kr., ett ålderstillägg efter fem år 1,000 kr. Polisdomare: 6,500 kr., därav lön 4,550 kr., tjpr 1,950 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Sekreterare: 1,000 kr., därav lön 700 kr., tjpr 300 kr., dessutom sportler (6,500 kr.). Förste polisintendent: 6,500 kr., därav lön 4,550 kr., tjpr 1,950 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Andre polisintendent: 5,500 kr., därav lön 3,850 kr., tjpr 1,650 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Räkenskapsförare: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Förste notarie (föredragande hos polismästaren): 600 kr., därav lön 420 kr., tjpr 180 kr., dessutom sportler (4,400 kr.). Fyra notarier (därav två i poliskammaren och två i polisdomstolen): 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr., åtnjuta dessutom sportler. Två amanuenser: arvode 1,200 kr. En kanslist: 3,000 kr., därav lön 2,100 kr., tjpr 900 kr., två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Två

kanslister: 2,000 kr., därav lön 1,400 kr., tjpr 600 kr., två ålderstillägg, vardera å 300 kr. För tillfällig löneförbättring åt tvenne kanslister 600 kr. Kassakontrollant: arvode 600 kr. Magasinsförvaltare: 2,000 kr., därav lön 1,400 kr., tjpr 600 kr., två ålderstillägg, vardera å 250 kr. Beträffande skrivbiträden, telefonister, förste vaktmästare och vaktmästare se nedan. Två ordonnanser: 1,000 kr. vardera. För extra notarie- och kanslisttjänstgöring m. m. högst: 7,120 kr. Till biträde åt polissekreteraren: 3,200 kr.; därav avlönas en amanuens med 1,200 kr., återstoden utgår — som ersättning för på grund av krigsförhållandena ökat arbete — åt en av notarierna. En extra vaktmästare: 1,200 kr. En portvakt: 960 kr. jämte bostad och värme.

Polismästare.

Tamm, V. A.; träffas i regel 12—2.

Polisdomare.

Wallerstedt, P. G. E.

Sekreterare.

Slottsbacken 6.

Bodman, E. J. A.

Förste polisintendent.

Frick, H. O.; träffas i regel 11,30—3,30.

Andre polisintendent.

Sjunnesson, N.; träffas i regel 12—2.

Förste notarie.

Olbers, L.; träffas 12—2.

Notarier.

Willers, E. W., Hallgren, E. S., tjl. (se detektiv-avd.), *tjf.* Lundberg, J. B. Y. (i poliskammaren); Lundberg, J. B. Y., tjl. (se ovan), *tjf.* Cederstrand, C. O., Sällberg, A. R., tf. (i polisdomstolen).

Räkenskapsförare.

Bohm, S. A.; träffas 10—2,30.

Kassakontrollant.

Schultzberg, F. H.

Amanuenser.

Wibom, E. K. A.; Åkerblad, S. J. I., tf.; Rydholm, K. O. K., tf.

Kanslister.

Beckman, C. L. H.; Palin, A. V; Sjöström, K. J. P; Henning, K. A. G., bitr. (se nedan).

Magasinsförvaltare.

Myntgatan 4.

Bobeck, J.; träffas 11—3.

Skrivbiträden (4).

Henning, K. A. G., tjl., bitr. kanslist (se ovan), *tjf.* Hedman, Vera C.; Borgström, f. Nordström, Anna E.; Petterson, Anna M.; Sandberg, Greta J.; Lückzén, Hedvig P.

Telefonister (4).

Norrman, f. Norén, Ebba A.; Jansson, A. K. Elisabet.

Förste vaktmästare (6).

Johansson, F. J.

Vaktmästare (4).

Wahlström, J. V.; Larsson, L. G.

Ordonnanser.

Holmqvist, K. J. Z.; Hellström, M. Hj., tf.

Extra vaktmästare.

Haglund, K. J. E.

Portvakt.

Hagström, E.

Poliskåren.

Till stadens bevakning hade man i äldre tider att tillgå i första rummet garnisonen. För sådant ändamål funnos flera vaktposteringsställen, som alltid höllos besatta med trupper och mellan dessa gingo tidtals patruller. Vidare hade man att tillgå stadsvakten, en gammal institution uppkommen ur den skyldighet, som ursprungligen ålegat envar att hålla vakt »både för eldsvåda och andra farliga lägenheter», ett slags kommunal värnplikt, som småningom utbyttes mot en avgift, »knektpengar», varför anställdes en kår med uppgift att under stadsstyrelsens verka för ordningens upprätthållande och verkställande av magistratens beslut, fångtransporter etc. Genom brandreglementet av 1729 upprättades en ordinarie brandvakt, som utom sin huvudsakliga uppgift även skulle bidra till ordningens upprätthållande. Under »politie-collegium» (se ovan sid. 5) lydde en del »stadens betjänte» med uppgift att uppspana och angiva brott mot polisförordningar etc. År 1776 tillsattes i samband med omorganisation av polisväsendet ett flertal »uppsyningsmän», men ålades ej heller dessa någon patrulleringsskyldighet. Brandvaktskompaniet upplöstes 1833 och dess tjänstgöring övertogs av »Stockholms stads militärcorps» (f. d. stadsvakten), som ställdes under överståthållarämbetets tillsyn och fördelades på två kompanier, ett för handräddningsskydd och ett för nattbevakningen. År 1839 indelades staden i trenne polisdistrikt med var sitt vaktkontor. Först med kungl. brevet den 9 mars 1850 fick stadens polisväsen en fastare organisation. Staden indelades då i 80 bevakningsdistrikt med 4 poliskonstaplar i varje distrikt; fyra distrikt bildade tillsammans en enhet under befäl av en överkonstapel och två överkonstapelsdistrikt bildade en »trakt» med en kommissarie i spetsen. Kåren beväpnades och uniformerades.

Inom poliskåren finnas numera fyra ordinarie grader, nämligen kommissarie, överkonstapel, inspektionskonstapel eller detektivkonstapel och konstapel. Dessutom höra till kåren en föreståndare för prostitutionsavdelningen samt kårens rekryter, de s. k. extrakonstaplarna. En av

detektivkommissarierna har, å övergångsstat, arvode såsom föreståndare för detektiva avdelningen. Poliskåren är indelad i två större fördelningar, nämligen den icke uniformerade och den uniformerade. Den icke uniformerade delen omfattar tre underavdelningar, nämligen detektiv-, prostitutions- och ordonnansavdelningarna, den uniformerade två sådana, nämligen central- och distriktspolisen. Poliskårens styrka utgör: 16 kommissarier, 1 föreståndare för prostitutionsavdelningen, 64 överkonstaplar, 37 inspektionskonstaplar, 57 detektivkonstaplar, 578 konstaplar, 7 tf. konstaplar, 88 extrakonstaplar och 3 extra polismän, tillhoppa 851 man; dessutom fem kvinnliga polisbiträden.

Instruktioner m. m. Instruktion för polispersonalen den 31 juli 1866 jämte av överståthållarämbetet utfärdade order. Allmänna villkor och bestämmelser för tillämpning av lönestaten för polispersonalen i Stockholm, antagna av stadsfullmäktige den 10 juni 1912, med tillägg av den 11 dec. 1913. Reglemente ang. polispersonalens i Stockholm pensionering, fastställt av kungl. maj:t den 28 nov. 1912.

Avlöningar m. m. Föreståndaren för prostitutionsavdelningen erhåller arvode 3,200 kr. (åtnjuter dessutom av hälsovårdsnämnden 800 kr.). Detektivkommissarie åtnjuter i avlöning 4,200 kr. med förhöjning efter 3, 6, 9 och 12 år, varje gång med 400 kr., till 5,800 kr. Annan kommissarie uppbär i avlöning 4,000 kr. med förhöjning i nyssnämnda ordning och med samma belopp till 5,600 kr. För övriga tjänsteinnehavare vid poliskåren utgör avlöningen 1,500 kr. med förhöjning efter 3, 6, 9, 12 och 15 år, varje gång med 160 kr., till 2,300 kr. Överkonstapel uppbär dessutom särskilt lönetillägg med 400 kr., varå förhöjning äger rum efter 3, 6 och 9 år, varje gång med 100 kr. till 3,000 kr. Detektivöverkonstapel uppbär därjämte ett särskilt arvode av 200 kr. Inspektionskonstapel och detektivkonstapel åtnjuta, utom ovanstående avlöning, ett särskilt lönetillägg å 120 kr., därå förhöjning äger rum efter 3, 6 och 9 år, varje gång med 60 kr. till 2,600 kr. För kommissarie utgöra 30 % av lägsta avlöningsbeloppet tjänstgöringspenningar och återstoden lön, för överkonstapel 25 % av lägsta avlöningsbeloppet tjänstgöringspenningar och återstoden lön samt för konstapel, inspektionskonstapel och detektivkonstapel 20 % av lägsta avlöningsbeloppet tjänstgöringspenningar och återstoden lön. Lägsta beloppet av överkonstapel, inspektionskonstapel och detektivkonstapel tillkommande lönetillägg fördelas även enligt nyss angivna grunder i lön och tjänstgöringspenningar. Där åt tjänsteinnehavare anvisas bostad eller bostad med nödigt bränsle eller värme, sker härför avdrag å lönen, i förra fallet med $\frac{1}{5}$ och i senare fallet med $\frac{1}{5}$ av lägsta avlöningsbeloppet; dock utgår avdraget för ordinarie konstapel, åt vilken bostad anvisats i logement, med 96 kr. för år.

Öä.

Den, åt vilken logementsplats^{en} anvisats, skall tillika erhålla lyse, värme, städning samt tvätt av sängkläder och handdukar. Extra konstapel uppbär arvode av 1,000 kr. Till anställande av kvinnliga biträden åt polisen är anslaget ett belopp av 5,100 kr. Stallvakt uppbär 1,300 kr.; lönetillägg åt stallvakt, som haft anställning såsom sådan mer än 5 år, utgår med 200 kr. Stallvakt, som tjänstgör såsom automobilförare, tilldelas arvode av 200 kr. Alla stallvakter åtnjuta fri bostad, varjämte de ogifta erhålla bränsle och lyse. Polispersonalen ävensom stallvakter åtnjuta enligt särskilda bestämmelser antingen fri uniform eller beklädnadsersättning, polispersonalen dessutom fri läkarevård å stadens polikliniker och fri sjukhusvård å allmänt rum.

Detektivavdelningen.

Polishuset, Agnegatan, K.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Detektiva polisavdelningen räknar sin begynnelse från början av 1850-talet, då fyra av den nybildade polisens manskap sattes till utestående tjänstgöring »vid säkerhetspolisen». Detektivpolisens verksamhet avser dels att hindra förövandet av brott, dels att upptäcka begångna brott och befordra den brottslige till laga ansvar. En annan art av dess verksamhet är bekämpandet av lösdriveriet.

För underlättande av avdelningens tjänstgöring har densamma tilldelats en större personautomobil.

Föreståndare.

Hallgren, E. S., notarie^{en} (se ovan), tf. poliskommissarie och föreståndare; träffas 9—10.

Kommissarier.

Svensson, J.; Hassler, C. V.; Wærner, C. A.; Ellström, H. L., bitr. (se nedan); Björck, G. F., bitr. (se nedan).

Överkonstaplar.

Johansson, N. E.; Ellström, H. L., bitr. kommissarie (se ovan); Björck, G. F., bitr. kommissarie (se ovan); Schön, J. F.; Hegardt, F.; Sahlberg, K. J.; Chroona, C. A.; Wretholm, T. A.; Thyberg, C. J.; Asplund, K. W.; Lundgren, C. J.; Bergdahl, S.

Kvinnligt polisbiträde.

Halldin, Agda J.

Detektivkonstaplar.

Antal: 55.

Prostitutionsavdelningen.

Trädgårdsgatan 3, St.; rt. och st.: polisens växelstation; öppen 7—3 och 6—8,30.

Prostitutionsavdelningen, vars begynnelse kan räknas från början av 1850-talet, uppfördes såsom en särskild avdelning i polisens stat först år 1864, då den tilldelades en styrka av en före-

ståndare, en suppleant och två konstaplar. Avdelningens uppgift är att hålla uppsikt å kvinnor, som yrkesmässigt föra ett sedeslöst leverne.

Stadgar m. m. Överståthållarämbetets stadgar för prostitutionsavdelningen den 15 april 1859. Överståthållarämbetets föreskrifter den 2 juni 1875 rörande uppsikten över prostituerade kvinnor i huvudstaden.

Föreståndare.

Jaensson, A. T., poliskommissarie.

Överkonstapel.

Klingén, L.

Konstaplar.

Antal: 10.

Ordonnansavdelningen.

Polishuset, Agnegatan, K.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: 8—5.

Ordonnansavdelningen inrättades försöksvis 1885 och uppfördes å stat 1886. De förrättningar, som ombesörjas av ordonnanspolisen, bestå i att bringa polisstyrelsens beslut och förständiganden till samtliga polisavdelningarnas kännedom, att förmedla samverkan mellan polisstyrelsen och övriga ämbetsverk och myndigheter, införskaffa nödiga handlingar och upplysningar i administrativa ärenden, hålla undersökningar i mål, som icke angå brottsligt förfarande, t. ex. fattigvårdsmål, verkställa kallelser och hämtningsbeslut i vissa fall samt utredningar angående utländska undersåters ansökningar om svensk medborgarrätt, idkande av handel eller yrke och besittande av fast egendom m. m.

Kommissarie.

Gyllensvärd, C. A. S.; träffas 12—2.

Överkonstapel.

Sandberg, C. A. V.

Inspektionskonstaplar.

Antal: 5.

Av dessa tjänstgöra: en i poliskammarens kansli, en i polisdomstolens kansli och tre å räkenskapskontoret.

Antal: 10.

Konstaplar.

Centralavdelningen.

Polishuset, Agnegatan, K.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Centralavdelningen inrättades med ingången av år 1876. Centralpolisen verkställer bevakning vid teatrar, förlustelselokaler, ångslupsbryggor o. d. ävensom å andra platser, där tillfälligtvis folk strömmar samman och särskild polisbevakning blir av nöden. Till centralpolisens åliggande hör vidare att bibringa extrakonstaplarna erforderlig utbildning för vinnande av fast anställ-

ning vid poliskåren samt att utöva kontroll över att gällande ordningsföreskrifter angående drosk-, åkeri-, spårvägs- och ångslupstrafiken, stadsbushälsöendet m. fl. kommunikationsanstalter efterlevas. Dessutom utövar centralpolisen inspektion över den patrullerande personalen genom inspektionskonstaplarna. Slutligen fullgöra sex man av avdelningens personal dagligen 8 f. m.—12 midnatt pikettjänstgöring å 7. polisdistrikts station, Storgatan 23, Ö.Dj., därifrån utryckning sker med automobil till plats, där tillfällig polisförstärkning är av nöden, såsom vid gatuoordning, eldsvåda o. d.

Till centralavdelningen höra de ridande och de velocipedåkande polismännen, vilka verkställa patrullering i stadens yttre delar och å staden underlagda, icke planlagda områden, dock icke å Södermalm och i Brännkyrka. (Poliskåren äger för närvarande 31 hästar, därav två vagnhästar.)

Kommissarie.

Kempe, A. G.; träffas personligen 12—2.

Överkonstaplar.

Rosén, G.; Simonsson, A. B.; Lückzén, J. E.; Landén, K. A.; Lindmark, G. H. (beriden); Carlsson, C. G.

Inspektionskonstaplar.

Antal: 32, därav en beriden och en tjänstgörande å avdelningens station.

Konstaplar.

Antal: 55, därav 21 beridna å häst och 9 å velociped.

Extrakonstaplar.

Antal: 88.

Distriktspolisen.

Distriktspolisen, som har större numerär än alla de andra avdelningarna tillsammans, har sitt namn därav, att den är fördelad till tjänstgöring i de tio polisdistrikt, vari huvudstaden är indelad. De före 1913 befintliga nio polisdistrikten sammanföll förr församlingsdelningarna den 1 maj 1906 med de dåvarande territoriella församlingarna och kvarstå i huvudsak oförändrade. Enligt order den 28 nov. 1906 överflyttades Helgeandsholmen i överensstämmelse med Storkyrkoförsamlingens reglerande från den 1 jan. 1907 från fjärde och sjätte distriktet till första distriktet, varjämte enligt order den 9 dec. 1913 fr. o. m. den 1 jan. 1914 från sjunde till nionde distriktet överflyttats 28. roten samt den del av 9. roten, som ligger väster om Engelbrektsgränd. Sedan Brännkyrka fr. o. m. ingången av år 1913 inkorporerats med huvudstaden, bildar denna församling enligt överståthållarämbetets kungörelse den 27 dec. 1912 ett eget polisdistrikt, det tionde. Genom order den 22 dec. 1915 har överståthållarämbetet bestämt, att Bromma församling, som fr. o. m. den 1 jan. 1916 inkorporerats med huvudstaden, skall i polishäusende tillhöra 3. polisdistriktet.

Vart och ett av distriktet har sin särskilda polisstyrka, bestående av (med undantag t. v. för 10. distriktet) 1 kommissarie, 4, 5 eller 6 överkonstaplar (fr. o. m. 1908) samt ett varierande antal konstaplar, varjämte distriktet i regel har en polistation (se dock nedan under 3., 5., 7., 9. och 10. polisdistriktet) och står under befäl av en kommissarie. Inom de nio äldre polisdistrikten gäller beträffande personalens tjänstgöring i regel följande: kommissarie är ansvarig för ordningens upprätthållande inom distriktet; överkonstapels tjänstgöring är av tvåfaldig art, dels är han jourhavande å polisstation, dels inspekterande inom distriktet; varje distriktskonstapel har tjänstgöringsskyldighet under åtta timmar, fördelade i två pass, vartill dessutom med vissa mellanrum kommer vakt å polisstation.

Ang. 10. polisdistriktet se nedan.

Första polisdistriktet.

(Storkyrkoförsamlingen.)

Tyska Brunn 19, St.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Mogren, P. B.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Holmqvist, C. E.; Schwang, C. E.; Ekhoft, J. O.; Karlén, G. T.

Konstaplar.

Antal: 58.

Andra polisdistriktet.

(Maria församling.)

Rosenlundgatan 1, Sö.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Schönhult, C. S.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Avén, C. O.; Öberg, F. O.; Englund, C. A.; Sahlström, J. A.

Konstaplar.

Antal: 48.

Tredje polisdistriktet.

(Kungsholms och Bromma församlingar.)

Två stationer: Polishuset, Agnegatan, K.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet; Ulvsundavägen 30, Bromma; expeditionstid: 9—11 f. m.; st.: »Polisvaktstationen i Bromma».

Å tredje polisdistriktets station i polishuset håller ett kvinnligt polisbiträde vakt ständigt under hela dygnet såväl vardag som sön- och helgdag. Dit skall föras anhållen eller omhändertagen kvinna, som å något polisdistrikts station eljest skolat hållas under bevakning eller annan tillsyn. Jämväl anhålet eller omhändertaget barn skall, om så kan anses nödvändigt, överlämnas till ifrågasvarande polisstation. Särskilda lokaler finnas för berörda ändamål därstädes anordnade.

Öa. Polisbevakningen i Bromma bestrides t. v. av en detektivöverkonstapel och fem konstaplar. Överkonstapeln är närmast under kommissarien i distriktet ansvarig för allmän ordning och säkerhet inom församlingen.

Kommissarie.

Carlsson, A. E.; träffas personligen 9—10.

Detektivöverkonstapel.

Welin, A. (tjänstgör i Bromma.)

Överkonstaplar.

Svensén, O. W.; Welin, C. A.; Gustafsson K. F.; Eriksson, G. E.

Kvinnliga polisbiträden.

Ström, Erica; Müller, Gerda A.; Söderström, A. E. (Elin); Nylander, Anna M. C.

Konstaplar.

Antal: 42; dessutom 2 tf. konstaplar och 3 extra polismän inom Bromma församling.

Fjärde polisdistriktet.

(Klara församling.)

Mästersamuelsgatan 59, C.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Westdahl, J. C. G., tjl., Jakobsson, J. A., polis-kommissarie; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Stjärne, G.; Dahnberg, J. T.; Högelin, C. J.; Bergström, A. V.

Konstaplar.

Antal: 37.

Femte polisdistriktet.

(Adolf Fredriks, Gustav Vasa och Matteus församlingar.)

Trå stationer: Kammakaregatan 36, Va. och Hälsingegatan 6, Va.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Holmgren, O. F.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Tidstedt, F. O.; Borgström, J. A.; Petersson, F. H.; Widén, A.; Ljungström, C.; Hellberg, A. F.

Konstaplar.

Antal: 73; dessutom 5 tf. konstaplar anställda under år 1917 för bevakning av norra begravningsplatsen i Solna församling.

Sjätte polisdistriktet.

(Jakobs församling* med Skeppsholmarna.)

Smålandsgatan 26, C.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

* Enligt den äldre i Brunnsgränd gående gränsen.

Kommissarie.

Westling, C. F.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Elfström, A. W.; Lindberg, C. A.; Ljungberg, J. V.; Gustafsson, K. G.

Konstaplar.

Antal: 49.

Sjunde polisdistriktet.

(Hedvig Eleonora och Oscars församlingar med K. Djurgården samt Engelbrekts församling med undantag av 28. roten och den del av 9. roten, som ligger väster om Engelbrektsgatan.)

Trå stationer: Storgatan 23, Ö.Dj. och Allmänna gränd 6 (Djurgården), Ö.Dj.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Ekström, G. L. V.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Carlén, J. E.; Liljeborg, E.; Oscarsson, C. O.; Johansson, A.; Fagerström, W., tjl., tjl. Wallin, S. E.; Ekstedt, C. A.

Konstaplar.

Antal: 67.

Åttonde polisdistriktet.

(Katarina församling.)

Folkungagatan 77, Sö.; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: hela dygnet.

Kommissarie.

Nordenberg, C. O. W.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Borg, J.; Holmér, C. O.; Thorén, C. A.; Johansson, S. A.

Konstaplar.

Antal: 76.

Nionde polisdistriktet.

(Johannes* församling samt av Engelbrekts församling 28. roten med Värtan och den del av 9. roten, som ligger väster om Engelbrektsgränd.)

Trå stationer: Surbrunnsgatan 21, Va. och kommunalhuset, Värtan; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: å förstnämnda station hela dygnet och å den sistnämnda söckendagar 10—12 f. m., 4—5 e. m.

Kommissarie.

Källqvist, O. E.; träffas personligen 9—10.

Överkonstaplar.

Carlsson G. A.; Ehrnlund, J. F. E.; Hård, C. J.; Widén, A. L.

Konstaplar.

Antal: 44.

Tionde polisdistriktet.

(Brännkyrka församling.)

Station: Årstadal nr 10, Liljeholmen; rt. och st.: polisens växelstation; expeditionstid: 8 f. m.—8 e. m.

Mindre stationer: Kolonivägen 68 i Enskede och Rosenborg i Örbý.

Inom detta polisdistrikt tjänstgöra en kommissarie, en detektivöverkonstapel, två överkonstaplar, två detektivkonstaplar och nio konstaplar. Kommissarierna äro inom distriktet ansvariga för allmän ordning och säkerhet samt leder i sådant avseende jämväl den där tjänstgörande detektivpersonalens arbeten, varjämte han förordnats att beträffande lösdrivare fullgöra de åliggandena, som ankomma på stadsfiskal. Detektivöverkonstapeln och detektivkonstaplarna verkställa inom distriktet erforderliga spaningar och utredningar i brottmål och i mål angående lösdrivare m. m. Överkonstaplarna äro kommissariens biträden vid överbvakandet av den yttre ordningen inom distriktet.

Distriktet har fått sig tilldelad en mindre personautomobil.

Kommissarie.

Sjöstrand, A.; träffas personligen 9—10.

Detektivöverkonstapel.

Hassel, L. R.

Överkonstaplar.

Säaf, G. B.; Strid, A. M.

Detektivkonstaplar.

Antal: 2.

Konstaplar.

Antal: 9.

Överståthållarämbetet för uppbořdsärenden samt Stockholms stads uppbořdsverk.

Slottsbacken 6, St.; rt. 1273; st. 1302; expeditionstid: 10—3.

Överståthållarämbetet för uppbořdsärenden ällger att handhava uppbořden av allmänna utskylder till staten och kommunen, avgifter till den allmänna pensionsförsäkringen ävensom de särskilda inrättningar tillkommande avgifter, som det ällger de under överståthållarämbetet lydande uppbořdskommissarier att uppbära och redovisa. För handläggning av hithörande ärenden samt utövande av tillsyn över redovisningen äro hos överståthållarämbetet anställda en kamrerare, en revisor, som tillika äro bokhållare, två kammarskrivare, tre extra kammarskrivare samt ett visst antal e. o.

tjänstemän; till uppbořds- och mantalsskrivningskontrollanter förordnas ordinarie eller e. o. tjänstemän. Själva debiteringen, uppbořden och redovisningen ombesörjes av nitton uppbořdskommissarier (se nedan). Utskylderna inbetalas på fyra stämmor: kronouppbořdsstämman, då kronoutskylderna (innefattande, förutom bevilning av fast egendom och av inkomst, inkomst- och förmögenhetsskatt samt mantalsspenningar, även personlig sjukvårdsavgift och avgift till riddarhuskassan), den personliga avgiften till prästerskapet samt pensionsavgifter (i regel den s. k. tilläggavgiften, för dem, som icke erlägga kommunalskatt, grundavgiften) erläggas, skall vara avslutad senast den 15 december samma år debiteringen ägt rum; första kommunaluppbořdsstämman, då avgifterna till folkskola och kyrka, 20 % av kommunalskatten samt som regel (jfr ovan) den s. k. grundavgiften (tre kronor) till pensionsförsäkringen betalas, är förlagd till mars samt den andra och tredje kommunaluppbořdsstämman, då återstoden av kommunalskatten erläggas, den förra till juni och den senare till september månad.

Av överståthållarämbetet för uppbořdsärenden avgöras i första hand besvär angående fel vid debiteringen av utskylder eller avgifter (avser ej besvär över åsatt bevilning av fast egendom samt av inkomst ävensom inkomstskatt, vilka ingivas till ämbetet men avgöras av prövningsnämnden, till vilken de ställas). Talan fullföljes hos kammarrätten.

Indrivning av utskylder sker genom tredje stadsfogden (se sid. 17).

Med anledning av den år 1908 utsträckt deklarationsplikten upprättades nämnda år inom överståthållarämbetet för uppbořdsärenden en deklarationsbyrå, som under februari månad mottager deklarationer. Byrån skötes av ämbetets tjänstemän. Under senare hälften av februari månad bruka dessutom tillfälliga deklarationsbyråer vara inrättade i olika delar av staden.

Instruktioner. K. instruktionen för överståthållarämbetet den 1 dec. 1882 med ändringar den 24 febr. och den 3 nov. 1899, den 30 okt. 1903, den 12 juli 1907 och den 29 sept. 1911. K. kung. den 23 juli 1908 ang. nytt reglemente för uppbořdsverket i Stockholms stad med ändringar den 2 aug. 1909, den 10 febr. och 19 maj 1911 samt 15 sept. 1915. K. brev ang. lönerreglering för stadsfogdarna i Stockholm samt för överståthållarämbetet för uppbořdsärenden och polisärenden m. m. den 12 juli 1907.

Stat år 1917. Utgifter: 367,766 kr.; inkomster: 11,472 kr. (bidrag av statsverket).

Avlöningar m. m. Kamrerare: 7,500 kr., därav lön 5,250 kr., tjgr 2,250 kr., dessutom sporter (1,100 kr.). Revisor och bokhållare: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjgr 1,500 kr., dessutom ett ålderstillägg å 500 kr. samt sporter (500 kr.). Två kammarskrivare: 2,600 kr., därav lön 1,820 kr., tjgr 780 kr., dessutom ett

Öä.

Öa. ålderstillägg å 300 kr. Tre extra kammar-skrivare: arvode 2,500 kr. Trettio e. o. tjänstemän: varierande arvoden. Fem vakt-mästare: lön 800 kr., sportler (400 kr.).

Dessutom bekomma samtliga ordinarie och extra ordinarie tjänstemän och betjände ur bevill-ningsprocenten (statsmedel) arvoden och gratifi-kationer, som bestämmas av prövningsnämnden.

Kamrerare.

von Wolcker, E. J., tjf.; tjf. von Friesen, F. H.
(se nedan); rt. 15 18; st. 26 33.

Revisor och bokhållare.

von Friesen, F. H., tjf. (se ovan); tjf. Grape, A.
E. (se nedan); rt. 7 51; st. 286 03.

Kammarsskrivare.

Rt. 139 85; st. 13 01.

Willgren, C. G., tf.; Fellenius, K. G. G., tf.

Extra kammarsskrivare.

Rt. 139 85; st. 13 01.

Lindqvist, E. G.; Bayard, A. E.; Asplund, O. I.

E. o. tjänstemän.

Rt. 12 73; st. 13 02.

Lander, F. L. E. Oson; Unander, G. A. F.;
Ekman, S. H.; Rydin, F. O.; Larsson, J. S.;
Ehrnfelt, R. O.; Ehrnfelt, S. O.; Envall, H. R.;
Dal, L.; Moberg, N. E. Ch.; Lundgren, N. E.;
Haglund, A. F. V.; Sahlin, G.; Haglund, K. G.;
Derkert, K. G. V.; Hellström, J. E.; Rosell,
C. E.; Lindblom, E. E.; Grape, A. E., tf. re-
visor (se ovan); Månsson, A. E.; Wikman, A.
G.; Thunell, G. A.; Eriksson, J. E. H.; Lö-
wenhielm, E. G. E.; Blanck, O. M.; Hjöhlman-
son, T. H. F.; Lundberg, A. N. V.; Lundqvist,
E. B.; Mellström, P. O. H.; Björkman, C. A.
J. (se nedan under tredje stadsfogden); Löfstedt,
K. H. L.

Vaktmästare.

Petersson, A.; Petersson, O. F.; Lundberg, J.
L. N.; Pettersson, G. E.; Lindqvist, J. A.

Uppbördsdistrikten.

Debitering, uppbörd och redovisning av ut-skylderna ombesörjas, som ovan är nämnt, av uppbördskommisarierna, vilka lyda under över-ståthållarämbetet för uppbördsärenden och var för sig utöva sin verksamhet för ett särskilt uppbördsdistrikt. Uppbördsdistriktens antal och omfattning bestämmas av kungl. maj:t. De äro f. n. nitton. Ang. taxeringsdistrikten se under taxeringsnämnder.

Enligt taxeringsförelördningen verkställas upp-skattning av varje fast egendoms värde och varje skattskyldigs årliga inkomst av taxe-ringsnämnder och prövningsnämnd. I taxerings-nämnderna är ordföranden föredragande och upp-bördskommisarien närvarande för att tillhandagå

med upplysningar samt i taxeringslängden införa nämndens beslut. Sedan taxeringen är verkställd, utskriver uppbördskommisarien debetsedlar och upprättar utdelningslistor över dem. Debet-sedlarna, innesluta i förseglade kuvert, jämte listorna överlämnas till tredje stadsfogden för att genom uppbördsmännens försorg utdelas, vilket så tillgär, att debetsedlarna i regel lämnas till fastighetsägaren eller dennes ombud för att av honom tillställas den skattskyldige. Till led-ning vid föredragningen av besvärsmålen i pröv-ningsnämnden antecknar uppbördskommisarien å upprättad lista alla i taxeringslängden tillgäng-liga upplysningar rörande de klagande, varjämte kommisarien biträder nämndens delegerade vid målens förberedande behandling. I taxerings-längden antecknar uppbördskommisarien av pröv-ningsnämnden beslutade ändringar samt verkstäl-ler i följd av dessa ny debitering och utskriver särskild längd över de förändrade taxeringarna.
Instruktion. Se ovan.

Avlöningar m. m. Sexton uppbörds kom-missarier: 5,600 kr., därav lön 3,500 kr., tjprgr 1,500 kr., misräkningsprgr 600 kr., dessutom två ålderstillägg å 500 kr. Tre tf. uppbörds kom-missarier samma avlöning som de ordinarie. Till skrifvarhjälp 30 öre för varje debetsedel Litt. A.

Nikolai uppbördsdistrikt.

(Innefattar 1. roten.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 83; st. 141 41;
expeditionstid: 11—2 (under uppbörds-stämman 11—2 och 6—8).

Uppbördskommisarie.

Wideen, E. O. E.

Klara uppbördsdistrikt.

(Innefattar 2. och 3. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 90; st. 142 98;
expeditionstid: 11—2 (under uppbördsstäm-ma 11—2 och 6—8).

Uppbördskommisarie.

Gilljam, A. W. T.

Jakobs uppbördsdistrikt.

(Innefattar 7. roten.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 89; st. 142 86;
expeditionstid: 11—2 (under uppbörds-stämman 11—2 och 6—8).

Uppbördskommisarie.

Asplund, F. O.

Johannes uppbördsdistrikt.

(Innefattar 8. och 21. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 102 63; st. 141 12;
expeditionstid: 11—2. Uppbördslokal: Dö-belns-gatan 38, Va.; st. 231 89; expedi-tionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbördskommisarie.

Linck, S. M.

Adolf Fredriks uppborädsdistrikt.

(Innefattar 5. och 18. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 86; st. 141 10; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Kammakaregatan 49, C.; st. 61 42; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Carlsson, C. E.

Gustav Vasa uppborädsdistrikt.

(Innefattar 6. och 22. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 120 62; st. 142 82; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Övre Observatorieplan 1, Va.; rt. 109 67; st. 205 64; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Wingårdh, S.

Matteus södra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 27. och 30. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 84; st. 142 85; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Övre Observatorieplan 1, Va.; st. 248 88; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Hagelin, F. W.

Matteus norra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 26. roten.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 148 73; st. 230 72; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokaler: Övre Observatorieplan 1, Va.; st. 248 99; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Tf. uppborädskommissarie.

Whitlock, A. Hj.

Engelbrekts uppborädsdistrikt.

(Innefattar 9. och 28. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 87; st. 141 64; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Döbelnsgatan 38 B, Va.; st. 195 74; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Drakenberg, G. A.

Hedvig Eleonora uppborädsdistrikt.

(Innefattar 10. och 11. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 139 88; st. 142 97; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Nybrogatan 23, Ö.; st. 204 49; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Lundström, J. G. M.

Oscars uppborädsdistrikt.

(Innefattar 20. och 24. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 103 63; st. 141 66; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Linnégatan 58, Ö.; rt. 72 38; st. 153 93; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Lindström, R. V.

Maria södra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 15. och 16. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 109 63; st. 197 58; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Götgatan 1, Sö.; st. 305 24; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Giertha, J. K. B.

Maria norra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 19. och 31. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 109 62; st. 198 06; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Götgatan 1, Sö.; st. 303 76; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Svenson, E.

Katarina norra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 12. och 13. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 109 65; st. 193 12; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Götgatan 1, Sö.; st. 305 13; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Svensson, L. R.

Katarina södra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 14. och 25. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 109 64; st. 196 84; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: Götgatan 1, Sö.; st. 305 20; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Edgren, C. F.

Kungsholms östra uppborädsdistrikt.

(Innefattar 4. och 17. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 109 66; st. 145 32; expeditionstid: 11—2. Uppbörädslokal: polis-huset (ingång Agnegatan), K.; st. 231 90; expeditionstid: 11—2 och 6—8.

Uppbörädskommissarie.

Tägtström, C. I. A.

Öä. Kungsholms västra uppbördsdistrikt.

(Innefattar 23. och 29. rotarna.)

*Slottsbacken 6, St.; rt. 121 45; st. 199 41; expeditionstid: 11—2. Uppbördslokal: polis-
huset (ingång Agnegatan), K.; st. 102 81;
expeditionstid: 11—2 och 6—8.*

Uppbördskommissarie.

Lamby, B. A.

Brännkyrka östra uppbördsdistrikt.

(Innefattar 32. och 33. rotarna.)

*Slottsbacken 6, St.; rt. 146 25; st. 283 32; expeditionstid: 11—2. Uppbördslokaler: kommunalhuset, Liljeholmen, slakthusets
børsbyggnad, Enskede, st. Enskede 2 84; expeditionstid: 11—2 och 6—8 samt folk-
skolan i Örby; expeditionstid: 4—8.*

Tf. uppbördskommissarie.

Friberg, A. R.

**Brännkyrka västra och Bromma
uppbördsdistrikt.**

(Innefattar 34. och 35. rotarna.)

Slottsbacken 6, St.; rt. 164 79; st. 45 60; expeditionstid: 11—2. Uppbördslokaler: kommunalhuset, Liljeholmen; expeditionstid: 11—2 och 6—8 e. m., samt folkskolehusen vid Alviken och Bällstalund; expeditionstid: 4—8.

Tf. uppbördskommissarie.

Carlson, A. P.

Angående tredje stadsfogden, vilken det särskilt åligger att indriva utskylder, se under stadsfogdar, sid. 16.

Under överståthållarämbetet lydande institutioner, som ej upptagits i det föregående.

Stockholms stads rannsaktionsfängelse.

Kungsholmsgatan, K.; rt. 78 16 och under expeditionstiden st. 26 14; expeditionstid: 10—4.

Redan i den gamla stadslagen finnes stadgande om skyldighet för städerna att bygga och underhålla häkte för dem, som begått brott i staden. Gällande bestämmelser återfinnas i kungl. brevet den 4 december 1816, som stadgar skyldighet för städerna att underhålla personer, som häktats för brott, så länge de vid domstol dörstades äro under rannsaking. Rannsaktionsfångar äro av två slag, nämligen dels för brott häktade och dels för lösdriveri anhållna personer. Båda dessa kategorier av fångar kvarbliva i fängelset, intill dess de över dem avkunnade utslagen vunnit laga kraft. Därjämte äger i vidsträckt omfattning, på grund av statsfullmäktiges medgivande, verkställighet av straff rum i fängelset; där få nämligen alla personer, som i Stockholm skola undergå fängelsestraff i stället för böter, avtjäna detta förvandlingsstraff. Rannsaktionsfängelset, beläget liksom polishuset i kvarteren Plommonträdet och Kronoberg å Kungsholmen med infart från Kungsholmsgatan, är kommunens enda fängelse. Det färdigbyggdes år 1910 och upplåts till begagnande i december 1911. Fängelset utgöres av mottagningsbyggnaden, inrymmande 33 celler till förvaring av överlastade, under natten häktade, m. fl. personer, cellbyggnaden, inrymmande 284 celler samt ekonomibyggnaden med kök och ångpanneanläggning, den senare avsedd jämväl för polishuset. Samtliga dessa byggnader stå i förbindelse genom täkta gångar.

Överståthållarämbetet utövar högsta inseeendet över fängelset och dess befattningshavare. Alla tjänsteinnehavare tillsättas och entledigas av överståthållarämbetet, utom läkaren, vilkens tjänst är förenad med andre stadsläkarbefattningen i Stockholm (jfr sid. 67).

Reglemente m. m. Kungl. reglemente för Stockholms stads rannsaktionsfängelse den 24 maj 1912. Överståthållarämbetets arbetsordning för befattningshavare därstades den 6 nov. 1912.

Stat år 1917. Utgifter: 240,614: 50 kr.; inkomster: 6,480 kr.

Avlöningar m. m. Direktör: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjygr 1,350 kr., dessutom två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Assistent: 2,600 kr., därav lön 1,820 kr., tjygr 780 kr., dessutom två ålderstillägg, vardera å 400 kr. Predikant: arvode 1,200 kr., personligt tillägg

180 kr. Läkare: se under hälsovårdsnämnden. Expeditionsskrivare: arvode 2,800 kr. Skrivbiträde: arvode 1,200 kr. Uppsyningsman: lön 1,600 kr., två ålderstillägg, vardera å 100 kr. Maskinist: lönegrupp 9. Biträdande maskinist: lönegrupp 7. Skarprättare: 300 kr. från staden (dessutom växlande arvdnen från de olika länen). Tjugutvå vaktkonstaplar: lön 1,200 kr., två ålderstillägg, vardera å 100 kr. Första vaktfru och sjuksköterska: lön 1,100 kr., dessutom två ålderstillägg, vardera å 100 kr. Två vaktfruar: lön 800 kr., jämte två ålderstillägg, vardera å 75 kr. Tillfällig löneförbättring utgår under år 1917 till uppsyningsman, vaktkonstaplar, första vaktfru och vaktfruar med 6 % efter 3 års tjänst och med ytterligare 6 % efter 15 års tjänst av sammanlagda avlöningsförmånerna enligt stat, inberäknat bostad och värme eller hyresbidrag. En extra uppsyningsman: 1,600 kr. Fem extra vaktkonstaplar, vardera 1,200 kr. En extra vaktfru: 800 kr.

Bostad, värme, lyse och tvätt tillkomma direktören, assistenten, uppsyningsmännen, första vaktfrun och sjuksköterskan, 18 ordinarie vaktkonstaplar och vaktfruar. Konstaplar, som bo utom fängelset, erhålla hyresbidrag med högst 300 kr. Dessutom erhålla uppsyningsmännen beklädnadsersättning med 100 kr. samt vaktkonstaplarna beklädnad.

Direktör.

Asplund, G. F. R.; mottagningstid: 11—12.

Predikant.

Brandel, R. A.

Läkare.

Andre stadsläkaren.

Assistent.

Köhler, K.

Expeditionsskrivare.

Linderoth, P. E.

Skrivbiträde.

Mattsson, Boda L. V.

Uppsyningsman.

Rydin, G. A.

Extra uppsyningsman.

Lavén, R. L.

Maskinist (9).

Johansson, H. Th.

Biträdande maskinist (7).

Lundgren, J. S.

Öä. Första vaktfru och sjuksköterska.

Norman, K. A. Albertina.

Dessutom tjugutvå vaktkonstaplar, två vaktfruar, fem extra vaktkonstaplar, en extra vaktfru, en kokerska samt fyra eldare.

Skarprättare.

(Sorterar för stadens vidkommande direkt under överståthållarämbetet.)

Dalman, A. G.

Stadsfiskalerna.

Polishuset vid Agnegatan, K.; rt. och st. polisens växelstation.

Förste stadsfiskalen var ursprungligen närmaste chef över den polisbetjäning, som var anställd inom Staden mellan broarna. Samma uppgift hade andre stadsfiskalen beträffande Norrmalms polisbetjäning och tredje stadsfiskalen beträffande Södermalms. Fiskalerna ägde att, när och var helst olagligheter och oordningar förekommo i staden, vidtaga behöriga åtgärder. Under tiden närmast före polisintendentsbefattningens inrättande hade förste stadsfiskalen närmast under polismästaren befäl över poliskåren.

Numera har stadsfiskal väsentligen att fullgöra en allmän åklagares åligganden. Förste stadsfiskalen tjänstgör å rådhusrättens första, tredje och sjätte avdelningar, andre stadsfiskalen å andra, femte och sjunde avdelningarna och tredje stadsfiskalen å fjärde och sjunde avdelningarna.

I instruktionen för överståthållarämbetet, § 8, sägs: »Överståthållaren utnämner stadsfiskaler och äger av dem fordra hörsamhet, efter vad i särskild, av överståthållaren utfärdad instruktion närmare bestämmes.» Den nu gällande instruktionen är av rätt gammalt datum, nämligen av den 12 okt. 1839. Förslag till förändring rörande stadsfiskalernas ställning ha även på senare åren ofta varit föremål för behandling. Stadsfullmäktige ha upprepade gånger — 1904 och 1906 — i framställningar till k. m. uttalat sig för, att stadsfiskalerna borde tillsättas av justitiiekanslersämbetet i stället för av överståthållaren samt att stadsfiskal ej måtte med sin tjänst få förena befattning som poliskommissarie eller annan tjänst vid polisen. Dessa framställningar ha ännu icke lett till något resultat.

Instruktion. Överståthållarämbetets instruktion för Stockholms stadsfiskaler och polisbetjänte den 12 okt. 1839. Överståthållarämbetets arbetsordning för Stockholms stadsfiskaler den 13 jan. 1911.

Avlöningar m. m. (Å magistratens och rådhusrätten stat). Förste stadsfiskal: 3,500 kr., därav lön 2,800 kr., tjygr 700 kr., därtill ersättning för mistad förmån 450 kr. Andre stadsfiskal: 3,500 kr., därav lön 2,800 kr., tjygr 700 kr., därtill ersättning för mistad förmån 450 kr. Tredje stadsfiskal: 3,250 kr.,

därav lön 2,600 kr., tjygr 650 kr., därtill ersättning för mistad förmån 450 kr.

Dessutom få samtliga vites- och bötesandelar.

Förste stadsfiskal.

Stendahl, L.

Andre stadsfiskal.

Lidberg, C. G.

Tredje stadsfiskal.

Valentin, N. O.son.

Stadsfogdarna.

Fr. o. m. 1879 anställdes i Stockholm tvänne stadsfogdar, en tredje anställdes 1901 på extra stat och blev 1907 överförd på ordinarie stat.

Stadsfogdarna äro underexekutorer eller ordinarie utnämningmän, som biträdas av utav överståthållarämbetet antagna verkställare av domar, extra utnämningmän och uppbornsmän. Stadsfogde har att, efter vad i utskökningslagen sägs, fullgöra vad överexekutor förordnar, verkställa dom samt i vissa fall (förmånlighet för indrivning av utskylder) utan föreskrift av annan myndighet förrätta utmätning. Enligt göromålens fördelning har förste stadsfogden att verkställa dom, tredje stadsfogden att indriva utskylder och s. k. allmänna avgifter, som debiterats inom Stockholm, samt andre stadsfogden att indriva utskylder, som debiterats utom Stockholm, ävensom att handlägga de ärenden, som nu icke särskilt nämnts.

Förordningar m. m. Kungl. förordningen angående stadsfogdes tillsättning m. m. den 12 juli 1878. Utskökningslagen kap. 1 § 2. Lag den 26 april 1907 om handräckning för fordrans utfående (§ 9). Lag den 11 juni 1915 om avbetalningsköp (§ 10). Kungl. förordningen angående förändrade föreskrifter om utmätning för krono- eller kommunalutskylder m. m. den 12 juli 1878. Kungl. brev till överståthållarämbetet den 8 nov. 1878 ang. anställandet av två stadsfogdar i Stockholm, omfånget för varderas befattning, avlöningar m. m., den 18 okt. 1901 ang. ändrade anordningar för uppborns- och indrivningsväsendet samt den 12 juli 1907 ang. lönerreglering för stadsfogdarna i Stockholm m. m. Kungl. förordning den 1 okt. 1915 ang. fördelning av göromålen mellan stadsfogdarna i Stockholm.

Avlöningar m. m. Förste stadsfogde: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjygr 1,500 kr., dessutom ett ålderstillägg efter fem år 500 kr., sportler (ca 3,000 kr.). Biträde hos förste stadsfogden: arvode 2,500 kr., sportler (150 kr.). Kassör hos förste stadsfogden: avlöning enligt lönegrupp 4. Registrator hos förste stadsfogden: arvode 1,200 kr. Sju verkställare av domar, varav två avlönas med 500 kr. vardera (av staten), de övriga hava ingen fast avlöning utan endast sportler (för samtliga sju tillsammans ca 25,000 kr.). Vaktmästare: se under andre stadsfogden.

Andre stadsfogde: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjygr 1,500 kr., dessutom ett ålderstilllägg efter fem år 500 kr., sportler (3,500 kr.). Elva extra utmätningsmän hos andre stadsfogden: tillsammans arvode 17,800 kr. (därav 11,200 kr. av staten och 6,600 kr. av staden), varav en 1,900 kr., nio 1,700 kr. och en 600 kr. Två extra utmätningsmän för år 1917, till vilkas avlöning staden — under viss förutsättning — anslagit 300 kr. pr månad; båda t. v. avlönade efter 1,700 kr. pr år. Ett skrivbiträde: lönegrupp 4. Två biträden hos andre stadsfogden: arvoden 1,300 och 1,200 kr. En vaktmästare hos förste och andre stadsfogdarna: lönegrupp 4. Vaktmästarbiträde: arvode 600 kr.

Tredje stadsfogde: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjygr 1,500 kr., dessutom ett ålderstilllägg efter fem år 500 kr., sportler. Biträde vid restskyldigas försättande i konkurs: arvode 3,000 kr. Extra biträde å stadsfogdeexpeditionen: 4,200 kr. Uppbördsinspektör: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjygr 1,200 kr., dessutom ett ålderstilllägg efter fem år 500 kr. Ett skrivbiträde: lönegrupp 4. Fyra centraluppbördsmän och trettiosju uppbördsmän hos tredje stadsfogden: 1,600 kr., därav lön 1,500 kr., beklädnadshjäl 100 kr., dessutom två ålderstilllägg, vardera å 100 kr., provision (40 öre för varje indriven resp. post).

Förste stadsfogdens expedition.

Slottsbacken 6, 3 tr., St.; rt. 156 75; st. Brunkeb. 10 17. Expeditionen hålles öppen 12—3 alla vardagar utom vid de tillfällen, då särskilda tjänsteärenden det hindra. Efter kl. 2 e. m. mottagas domsverkställarnas redovisningar, och expedieras allmänheten då endast i den mån sagda redovisningar medgiva. Domsverkställarnas expeditionstid: 2—3; rt. 156 75; st. 14 22.

Förste stadsfogde.

Bredberg, E. A.; telefon i bostaden st. 62 89.

Biträde.

Mellström, K. H. S.

Kassör (4).

Johansson, Betty C.

Registrator.

Jerneck, O. P.

Vaktmästare.

Se under andre stadsfogden.

Extra utmätningsmän och verkställare av domar.

Andersson, E. G.; Lindberg, G. A.; Hegardt, G. E.; Jonasson, E. J.; Axton, A. E.; Guilotte, F. W.; Forssman, H. J.

Andre stadsfogdens expedition.

Slottsbacken 6, 3 tr., St.; rt. 94 03; st. 22 25; expeditionstid: 11—2.

Utmätningsmännens expeditionstid: 2—3; st. 193 17.

Vaktmästarna: st. 14 22.

Andre stadsfogde.

Dann, O. W., tjl., tlf. Levander, J. A.; träffas personligen under expeditionstiden, se ovan.

Skrivbiträde (4).

Westblad, f. Murén, Edith A.

Extra utmätningsmän.

Andsén, C. W.; Andersson, A. A.; Johansson, J. O.; Hansson, G. J.; Dermenstoff, J. V.; Wallenius, O. E.; Pettersson, P. J.; Andersson, E. E. (se nedan); Lennström, E. A.; Michaelsen, K. O.; Söder, J. C.; Samuelsson, K. A.; Erikson, K. E.

Vaktmästare (4).

Nygren, F. G. J.

Vaktmästarbiträde.

Andersson, E. E. (se ovan).

Tredje stadsfogdens expedition.

Slottsbacken 6, n. b., St.; rt. 38 63; st. 25 89; expeditionstid: alla dagar 11—2.

Tredje stadsfogde.

Karlson, S. V. E.

Biträde vid restskyldigas försättande i konkurs.

Boivie, G. C. F.; expedition: Börshuset; st. 20 24.

Biträde å expeditionen.

Björkman, C. A. J.

Uppbördsinspektör.

Blom, K. H. L.; mottagningstid: alla dagar 2—3; st. 95 41.

Skrivbiträde (4).

Söderqvist, Olga C.

Extra skrivbiträde.

Rossander, Ingeborg M.

Centraluppbördsmän.

Mottagningstid: måndagar onsdagar och lördagar kl. 2—3.

Isakson, T. E., Hagagatan 8, 3 tr., Va.; st. 261 59 (för rot. 7—11, 20, 21, 24 och 28); Carlsson, E. J. F., Sigtunagatan 1, Va.; st. 235 37 (för rot. 2—6, 17, 18, 22, 23, 26, 27, 29 och 30); Holmgren, O. F., Borgmästaregatan 16, Sö.; st. 302 99 (för rot. 1, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 25); Björklund, E. E., Långholmagatan 11, 3 tr. ö. g., Sö.; st. 319 87 (för rot. 31—35).

Öa.

Uppbördsmän.

Till dessa erläggas å uppborðsstämman ogulndna utskylder. Mottagningstid: 2—3. (Jfr dock nedan förrotarna 31—35.)

1. *Storkyrkoroten*: **Svanlund**, S. A., Skomakaregatan 32, *St.*; st. 142 41.
2. och 3. *Klararoten*: **Wiktor**, O. N., Klara norra kyrkogata 27, 1½ tr., *C.*; st. 196 04; **Lindqvist**, E. Hj., G:la Kungsholmsbrogatan 15 & 17, *C.*; st. 228 05.
4. *Kungsbroroten*: **Johansson**, M. A., Kungsholmsgatan 36, 3 tr., *K.*; st. 231 87.
5. *Tegnérssroten*: **Magnusson**, A. W.; Drottninggatan 104, 2 tr., *Va.*; st. 196 05.
6. *Observatorieroten*: **Norén**, K. A., Upplandsgatan 36, 1 tr., *Va.*; st. 196 06.
7. *Jakobsroten*: **Palmqvist**, J. E. L., Blasieholmsgatan 1, 1½ tr., *C.*; st. 163 35.
8. *Roslagsroten*: **Gyllner**, J. A. G:son, Humlegårdsgatan 10, 3 tr., *Ö.*; st. 124 86.
9. *Humlegårdssroten*: **Molin**, O., Surbrunnsgatan 1, 3 tr., *Va.*; st. 196 09.
10. *Nybroroten*: **Pettersson**, F. B., Majorsgatan 6, *Ö.*; st. 196 10.
11. *Artilleriroten*: **Malmqvist**, F. O., Karlavägen 77, 1 tr., *Ö.*; st. 196 24.
12. *Danviksroten*: **Lundgren**, A., Folkungagatan 107, 2 tr., *Sö.*; st. 302 92.
13. *Stadsgårdsroten*: **Lönn**, E. K., Katarina östra kyrkogata 13, 3 tr., *Sö.*; st. 302 93.
14. *Skanstullsroten*: **Nilsson**, C. G. M., Katarina vägbata 13, 3 tr., *Sö.*; st. 302 94.
15. *Maria kyrkoroten*: **Zetterberg**, C. J., St Paulsgatan 32, *Sö.*; st. 302 97.
16. *Tantoroten*: **Lindqvist**, J. H., Timmermansgatan 29 A, 3 tr., *Sö.*; st. 132 07.
17. *Kronobergsroten*: **Anderberg**, K. A., Kungsholmsgatan 42 B, *K.*; st. 196 17.
18. *Teknologroten*: **Thårén**, C. G. A:son, Rådmanngatan 78, 2 tr., *Va.*; st. 196 18.
19. *Skinnarviksroten*: **Asplund**, Hj. E., Torkel Knutssongatan 16 B, *Sö.*; st. 302 98.
20. *Narvaroten*: **Törnqvist**, J. K., Narvavägen 20, 1 tr. ö. g., *Ö.Dj.*; st. 196 20.
21. *Vanadisroten*: **Ahlin**, B. Ö. J., Döbelngatan 48, 1 tr., *Va.*; st. 196 21.
22. *Vasaroten*: **Jakobsson**, A., Freigatan 40, *Va.*; st. 196 22.
23. *Karlsviksroten*: **Bengtsson**, O. J., Fridhemsgatan 10 A, *K.*; st. 196 23.
24. *Karlaroten*: **Creutzer**, A. F., Linnégatan 80, ö. g. 1 tr., *Ö.Dj.*; st. 196 11.
25. *Barnviksroten*: **Andersson**, J. R. F., Bondegatan 55, 1½ tr., *Sö.*; st. 134 67.
26. *Norrtullsroten*: **Rosenberg**, K. A., Västmannagatan 89, 3 tr., *Va.*; st. 181 15.
27. *Karlbergsroten*: **Ahlin**, G. A. T., Karlbergsvägen 82, 3 tr., *Va.*; st. 241 87.
28. *Eriksbergssroten*: **Linde**, T., Freigatan 10, 2 tr., *Va.*; st. 196 02.

29. *Kristinebergssroten*: **Landin**, C. O., St Eriksgatan 43, 3 tr., *K.*; st. 196 08.
30. *Birkaroten*: **Ahlqvist**, K., Karlbergsvägen 61, 2 tr., *Va.*; st. 196 07.
31. *Helenebergssroten*: **Forselius**, E. V., Krukmakaregatan 48, 1 tr., *Sö.*; st. 302 96.
32. *Enskederoten*: **Rydén**, O. E., *tf.*, Örby 22; st. Örby 23; mottagning 8.30—9.30 f. m.; **Karlsson**, K. A. G., *tf.*, Enskede: Kyrkogårdsvägen 11, st. Enskede 2 93; mottagning: måndagar, tisdagar och fredagar 2—3, lördagar 2—5 e. m.
33. *Liljeholmsroten*: **Hallqvist**, V., *tf.*, Hemmet, Liljeholmen; st. Liljeholmen 52; mottagning: 8.30—9.30 f. m.; **Wallin**, J. A., *tf.*, Guståfsborg, Liljeholmen; st. Liljeholmen 30; mottagning: måndagar, tisdagar och fredagar 6—7 e. m. samt lördagar 3—5, 6—7 e. m.
34. *Årstaroten*: **Rydén**, O. E., *tf.* (se ovan); **Wallin**, J. A., *tf.* (se ovan).
35. *Brommaroten*: **Krig**, J. F., Kungsholms villastad; st. Tranebergssbro 19; mottagning: söckendagar 8—9 f. m.; **Svensson**, C. A., Heleneborg, Sundbyberg; st. Bromma 28; mottagning: söckendagar 2—3 e. m.

Passbyrån.

Slottsbacken 6, ing. fr. Bollhusgränd, 1 tr., St.; expeditionstid: 11—3.

Passen utfärdas av överståthållaren och kontrasigneras av polissekreteraren. För erhållande av pass fordras legitimationshandling, som styrker resandes identitet (prästbetyg eller annan officiell handling). För resa till vissa länder (Ryssland, Rumänien m. fl.) förefinnes passväg; under det pågående kriget fordras pass för resa till de flesta länder i Europa. Pass skall i regel viseras av vederbörande konsulat. Lösen för varje pass är 2 kr. Härtill komma översättningsavgift 1 kr. för varje främmande språk och stämpelavgift 2 kr. Skyldighet för resande till och inom Sverige att vara försedd med pass upphörde genom en k. förordning 1860.

Avlöningar m. m. Förståndare: avlöning såsom kanslist.

Föreståndare.

Palin, A. V., kanslist hos överståthållarämbetet.

Kommissionären hos överståthållarämbetet.

Slottsbacken 6, St.; rt. 90 47; expeditionstid: 10—3.

Hos överståthållarämbetet skall vara förordnad en lämplig person med benämning kommissionär att under tjänstemannaansvar tillhandagå den, som honom muntligen eller skriftligen därom anlitar, med ingivande av handlingar, med uttagande och översändande av utslag

samt andra beslut och handlingar, med under rättelse om dag, då beslut efter anslag utfärdas, ävensom med meddelanden om andra förhållanden, angående vilka allmänheten äger erhålla upplysning av den, som hos överståthållarämbetet är satt att mottaga inkommande handlingar.

Den, som med begagnande av allmänna posten vill anlita kommissionären, har att därom meddela sig med denne i brev, ställt till »kommissionären hos överståthållarämbetet». Kommissionär åligger att å tid, som bestämmes av ämbetet, vara tillstädes för att mottaga uppdrag och ankommande brev (se ovan).

Avlöningar m. m. Kommissionär äger att i arvode åtnjuta: för handlingars ingivande 75 öre, för uttagande och översändande av beslut, diariebevis eller andra handlingar 75 öre, för meddelande av underrättelse om dag, då beslut efter anslag utfärdas, eller annat meddelande 75 öre; dock att, där uppdrag att ingiva handlingar även avser uttagande och översändande av diariebevis om deras ingivande, arvodet för dessa åtgärder tillsammans utgår med en krona. Därest den, som anlitar kommissionär, med behörigt bevis styrker sin fattigdom, åligger det kommissionären att utan ersättning tillhandagå med ovannämnda förrättningar.

Instruktion. K. kungörelse angående kommissionärer hos statsdepartement och vissa ämbetsverk m. fl. myndigheter den 28 maj 1886.

Kommissionär.

Lundholm, C. P. H., amanuens hos överståthållarämbetet.

Stockholms stads politiinrättning.

(Bårhuset).

Karolinska institutet, K.; öppet varje söckendag 9—10 f. m.

I k. maj:ts skrivelse den 9 dec. 1864 till överståthållarämbetet angående ändring i planen för byggnaden för patologisk-anatomiska institutionen vid karolinska institutet godkändes stadsfullmäktiges beslut att till uppförande och inredning å karolinska institutets tomt av ett bårhus anslå 20,000 kr. under villkor och förbehåll, att staden i behörig ordning tillförsäkrades, att bårhuset utan kostnad för staden framgent av karolinska institutet eller den medicinska institution, som möjligen kunde träda i dess ställe, vårdades och underhölles samt till bårhus för stadens räkning användes.

Stat år 1917. Utgifter: 7,450 kr.

Avlöningar m. m. Prästerligt biträde: arvode 450 kr. Vaktmästare och föreståndare: arvode 300 kr. Tre politikastrar, arvode: två 1,750 och en 1,150 kr.

Prästerligt biträde.

Folkard-Holmgren, J. F., pastorsadjunkt i Kungsholms församling.

Vaktmästare och föreståndare. Öa.

Ericsson, C. F., Myntgatan 4, St.; st. 40 57.

Dessutom tre politikastrar.

Av överståthållarämbetet utsedda besiktningsmän och inspektörer.

Ångslupsinspektionen.

Närmaste tillsyn över efterlevnaden av reglementet för ångslupstrafiken i huvudstaden den 29 mars 1873 (med ändring den 29 nov. 1901) tillkommer den av överståthållarämbetet för sådant ändamål förordnade inspektör, för vilken särskild instruktion blivit utfärdad i hans konstitutorial.

Avlöning. Ångslupsinspektör: arvode 1,500 kr.

Ångslupsinspektör.

Ljungquist, C. O. F., f. d. kommandör.

Sakkunniga för utfärdande av intyg för behörighet som maskinskötare å motor- och befälhavare å fiskefartyg.

Kungl. förordningen den 29 mars 1912 angående befäl å svenska handelsfartyg stadgar, dels att å motorfartyg, som användes som passagerarefartyg eller har en dräktighet av minst 30 ton, skall befälhavaren eller annan å det samma anställd person vara försedd med intyg om nödig kännedom i maskineriets skötsel, dels att å däckat fiskefartyg, vars dräktighet uppgår till minst 30 ton, befälhavaren skall vara försedd med intyg om nödig kännedom om sjökort, kompass etc.

Dessa intyg utfärdas av särskilda av konungens befallningshavande utsedda, sakkunniga personer, som dessutom skola utfärda vissa andra i förordningen stadgade intyg.

Sakkunniga.

Schubert, G. H., ingenjör (för motorfartyg); Ljungquist, G. V., kapten (för fiskefartyg).

Besiktningsmän för automobiler.

Jämlikt kungl. förordningen om automobiltrafik den 30 juni 1916 förordnar överståthållarämbetet erforderligt antal besiktningsmän för verkställande av besiktning och annan förrättning, som i nämnda förordning avses. För förrättning äger besiktningsman uppbära arvode enligt följande taxa:

för första besiktning av automobil . . .	15 kr.
för efterbesiktning av automobil . . .	10 »
för prövning enligt § 4	10 »

Öa.

Besiktningsmän.

Rosborg, A. H., civilingenjör; Kjellberg, O. E., ingenjör; Bratt, E. A., ingenjör.

Besiktningsmän för samlingslokaler.

Jämlikt överståthållarämbetets kung. den 29 maj 1888 ang. säkerhetsåtgärder för offentliga samlingslokaler i huvudstaden (§ 43) utser ämbetet särskilda besiktningsmän för samlingslokaler.

Besiktningsmän.

Brandchefen och stadsarkitekten jämte kommissarierna i vederbörande polisdistrikt.

Besiktningsmän för kafélokaler.

Jämlikt kungl. förordningarna den 9 juni 1905 ang. försäljning av brännvin (§ 27), av vin och öl (§ 20) samt av alkoholfria drycker samt svagdrycka (§ 5) må icke utskänkning av dylika drycker börjas, förrän besiktning å den lägenhet, där rörelsen skall drivas, hållits i Stockholm av vederbörande stadsfiskal jämte två av öfverståthållarämbetet utsedda besiktningsmän och dessa utfärdat bevis därom, att lägenheten är för ändamålet lämplig. Kostnaden guldass med belopp, som av ämbetet bestämmes, för närvarande 4 kr. till var och en av besiktningsmännen för första gången lokal besiktigas och 2 kr., om lokalen förut besiktigats.

Besiktningsmän.

Cronvall, P. A., notarie vid överståthållarämbetets kansli; Engström, L. A., f. d. kapten.

Kontrollant för explosiva varor.

Jämlikt kungl. förordningen den 19 november 1897 ang. explosiva varor har överståthållarämbetet enligt order den 28 februari 1901 tillsatt en kontrollant för explosiva varor, vilken det åligger övervaka de inom huvudstaden befintliga upplag av sådana varor, pågående sprängningsarbeten samt handeln med explosiva varor, varjämte kontrollanten är skyldig till överståthållarämbetet afgiva infortrade utlåtanden.

Tillverkningen övervakas av statens inspektör över explosiva varor.

Avlöning. Kontrollant: arvode 2,000 kr.

Kontrollant.

Edlund, A. T., civilingenjör.

Hissinspektörer.

Enligt kungl. förordning den 15 okt. 1909 äger överståthållarämbetet att för inspektion av hissar inom Stockholm utse särskilda inspektörer och för dem utfärda taxa och instruktion, vilket skett den 21 mars 1910. Inspektörerna sortera närmast under förste polisintendenten.

Inspektörer.

Hagerman, J. L. P., ingenjör (för Jakobs, Englebreds, Hedvig, Eleonora och Oscars förs.). Seijmer, K. J. G., ingenjör (för Adolf Fredriks, Gustav Vasa, Matteus och Johannes förs. samt Hötorgsroten av Klara förs.).

Cronvall, E. G., civilingenjör (för Kungsholms och Bromma förs.).

Björnvall, K., ingenjör (för Storkyrko-, Katarina, Maria och Brännkyrka förs. samt Klara kyrkro-rote).

Anm. Vid förfall för någon av inspektörerna äger denne hänvisa till annan inspektör.

Kontrollant för de offentliga hissarna på Söder.

(Katarinahissen, Mariahissen och hissen vid Söderbergs trappor).

Enligt reglemente för trafiken å elevatorn i Stadsgården den 10 april 1883, reglemente för Mariahissen den 22 mars 1886 och reglemente för hissen vid Söderbergs trappor den 18 dec. 1907 äger överståthållarämbetet utöva kontroll över trafiken vid nämnda hissar.

Kontrollant.

Björnvall, K., ingenjör.

Inspektörer över elektriska anläggningar.

Enligt överståthållarämbetets ordningsföreskrifter för elektriska anläggningar i Stockholm utanför den egendom, där elektriciteten alstras, den 25 juni 1891, skall envar, som i Stockholm vill inrätta elektrisk telegraf- eller telefonanläggning eller elektrisk anläggning för belysning eller överförande av drivkraft, om ledningen är avsedd att sträckas utanför den egendom, där elektriciteten alstras, därom till överståthållarämbetet ingiva skriftlig ansökan. För biträde vid handläggning av dylika ärenden samt för tillsyn å anläggningarna utser ämbetet sakkunniga inspektörer, vilkas arvode bestämmes av stadsfullmäktige genom taxor, som godkännas och utfärdas av överståthållarämbetet; den senaste är av den 12 dec. 1903.

Inspektörer.

Enström, A. F., byråchef; Rossander, C. A. J., civilingenjör.

Tillsyningsmän över fondaffärer.

Kungl. förordningen den 6 nov. 1908 ang. särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper stadgar, att bolag, förening eller enskild person, som, i eller utan samband med annan förelse eller näring ämnar driva handel med fondpapper för egen räkning eller i kommission, skall, innan handeln börjas, göra särskild

anmälan, i Stockholm hos överståthållarämbetet. Sådant anmälningsskyldighet åligger dock icke av handels- och sjöfartsnämnd antagna fondmäklare, ej heller solidariskt bankbolag eller bankaktiebolag, såvitt angår bankens huvudkontor. Tillsyn över efterlevnaden av de i nämnda förordning givna föreskrifter tillkommer överståthållarämbetet, som därför utser särskilda tillsyningsmän, vilka var och en få sig tilldelade vissa namngivna firmor; arvode 500 kr. (av statsmedel).

Tillsyningsmän.

Wessman A. G., (f. d. revisor hos överståthållarämbetet för uppbördsärenden); **Boalt**, A., (notarie vid överståthållarämbetets kansli); **Willgren**, C. G., **Fellenius**, K. G. G., (tf. kammarskrivare hos överståthållarämbetet för uppbördsärenden); **Bayard**, A. E., **Lindqvist**, E. G., **Asplund**, O. I., (extra kammarskrivare hos överståthållarämbetet för uppbördsärenden); **Ekman**, S. H., **Larsson**, J. S., (e. o. tjänstemän hos överståthållarämbetet för uppbördsärenden).

Ombud hos Stockholms stadshypoteksförening.

Jämlikt § 12 i kungl. förordningen den 5 juni 1909 ang. grunderna för stadshypoteksföreningars bildande och verksamhet skola de till hypoteksförening för erhållna lån avgivna förbindelser med tillhörande hypotek ställas under offentlig vård, som i Stockholm utövas av ett av överståthållarämbetet utsett ombud. Instruktion för dylikt ombud är av kungl. maj:t fastställd den 18 febr. 1910.

Ombud.

Cronvall, P. A., notarie vid överståthållarämbetets kansli.

Skorstensfejare.

Till förekommande av soteld skola enligt bestämmelser i brandordningen vederbörande husägare tillse, att skorstenspipor och rökgångar hållas rensade från sot. För sotningsarbetets verkställande antager överståthållarämbetet erforderligt antal sotare, en för var och en av de trakter, i vilka staden för detta ändamål av ämbetet indelas. De sålunda antagna sotarna äro såväl utslutande berättigade som skyldiga att, var inom sin trakt, verkställa sotning på i brandordningen bestämda tider och äro underkastade ansvar för försummelse därintinnan. Betalning utgår enligt av stadsfullmäktige beslutad och av överståthållarämbetet fastställd taxa. Över de sotningsarbeten, som skola utföras å bestämda tider, är sotaren skyldig föra anteckningar enligt fastställt formulär. Vid soteld inom vederbörandes trakt ävensom vid annan eldsvåda är sotare skyldig att med sitt folk, om så av brand-

befäl påfordras, biträda med släckning. Vid de årliga brandsynerna skall också biträde lämnas av sotare. Sotare får icke utan särskilt tillstånd bo utom sin trakt och skall varje år före den 1 oktober anmäla sin adress till överståthållarämbetet, som årligen annonserar samtligas adresser.

Staden är för närvarande delad i 20 sotare-trakter (jfr karta i den statistiska avdelningen).

Reglementen m. m. Brandordningen för Stockholm den 30 okt. 1875 §§ 1—16. Reglemente ang. sotningen i huvudstaden den 25 april 1871 (innehållande även taxa). Överståthållarämbetets kungörelser den 26 maj 1914 och 18 maj 1916 ang. ändrad indelning i skorstensfejare-trakter (innehållande nu gällande indelning).

1. trakten

(omfattande västligaste delen av Kungsholms församling med gräns i S:t Eriksgratan från S:t Eriksbron, Fleminggatan, Kronobergsgatan, Hantverkargatan samt S:t Eriksgratan till Mälaren ävensom den till nämnda församling hörande del av stadens område, som är belägen utom Kungsholms tull).

Lindahl, C. J. F.; Fleminggatan 63, *K.*; rt. Kungsh. 45; st. 107 71.

2. trakten

(omfattande återstoden av Kungsholms församling).

Korsgren, R. J., Agnegatan 3, *K.*; rt. 50 79; st. 63 59.

3. trakten

(omfattande Adolf Fredriks församling).

Karlsson, G. A., Luntmakargatan 75, *Va.*; rt. Vasa 6 18; st. 168 90.

4. trakten

(omfattande Gustav Vasa församling).

Braun, C. A. S.; Kungstensgatan 42, *Va.*; st. 49 44.

5. trakten

(omfattande Matteus' församling, väster om S:t Eriksgratan).

Forsström, G. M. V.; Torsgatan 19, *Va.*; rt. 142 39; st. 23 93.

6. trakten

(omfattande Matteus' församling, öster om S:t Eriksgratan).

Tolleus, G. E. A:son; Vanadisvägen 41, *Va.*; rt. 112 64; st. 49 92.

7. trakten

(omfattande Johannes församling).

Sjöberg, Hj. S. S.; Odengatan 25, *Va.*; st. 61 29.

Öä.

8. trakten

(omfattande Engelbrekts församling jämte dit hörande delar av Kungl. Djurgården).

Grönkvist, K. J. E.; Birgerjarlsgatan 106, *Va.*; st. 14 89.

9. trakten

(omfattande Hedvig Eleonora församling).

Elander, f. Varenius, A. Mathilda; Nybrogatan 22 & 24, *Ö.*; rt. 38 92; st. 51 55.

10. trakten

(omfattande Oscars församling jämte dit hörande delar av Kungl. Djurgården med undantag av Galérvarvet).

Denckert, A. F.; Skepparegatan 18, *Ö. Dj.*; rt. 38 90; st. 49 89.

11. trakten

(omfattande Jakobs församling med undantag av Skepps- och Kastellholmarna).

Blomkvist, E. W.; Mästersamuelsgatan 19 A, *C.*; rt. Norr 9 06; st. 63 37.

12. trakten

(omfattande Klara församling).

Clarino, C. B. T.; Klara norra kyrkogata 29, *C.*; rt. 128 30; st. 86 67.

13. trakten

(omfattande Nikolai församling jämte Skepps- och Kastellholmarna samt Galérvarvet).

Ågren, J. A.; Prästgatan 27, *St.*; rt. Staden 1 12; st. 10 56.

14. trakten

(omfattande norra delen av Katarina församling, begränsad av Södermalmstorg, Götgatan, Högbergsgatan, Östgötagatan, Äsögatan, Borgmästaregatan och Bondegatan till Hammarbysjö).

Clason, V. A.; Folkungagatan 73 A, *Sö.*; rt. Söder 6 78; st. 33 47.

15. trakten

(omfattande sydöstra delen av Katarina församling, begränsad av Bondegatan från Hammarbysjö, Borgmästaregatan, Äsögatan, Östgötagatan, Tjärhovsgatan, Götgatan, Blekingegatan och Östgötagatan till Hammarbysjö).

Svenson, O. V.; Skånegatan 51, *Sö.*; rt. Söder 2 89; st. 35 86.

16. trakten

(omfattande nordöstra delen av Maria församling, begränsad av Södermalmstorg, Hornsgatan, Torkel Knutssonsgatan, Brännkyrkagatan och Långholmmsgatan).

Pettersson, C. P.; Lundagatan 39, *Sö.*; st. 35 87.

17. trakten

(omfattande mellersta delen av Maria församling, begränsad av Hornsgatan från Årstaviken, Långholmmsgatan, Brännkyrkagatan, Torkel Knutssonsgatan, Hornsgatan, Götgatan, Högbergsgatan, Svedenborgsgatan och Volmar Yxkullsgatan till Årstaviken).

Wästerlund, J. O.; Hornsgatan 104, *Sö.*; rt. Söder 1 78; st. 37 29.

18. trakten

(omfattande Liljeholmens förutvarande municipalsamhälle med Aspudden, Charlottenburg, Gröndal, Reymerholm och Tellusborg samt västligaste delen av Brännkyrka församling i övrigt med gräns i stora landsvägen från Liljeholmen till Fruängen, ävensom inom Maria församling Långholmen samt det väster om Långholmsgatan och norr om Hornsgatan belägna området).

Wernström, G. A.; Solgatan 17, Aspudden; rt. Liljeholmen 70; st. Aspudden 57.

19. trakten

(omfattande den del av Brännkyrka församling, som ej är tilldelad 18. trakten, samt inom Katarina församling det intill Årstaviken och Hammarbysjö belägna område, som begränsas av Östgötagatan, Blekingegatan och gränsen till Maria församling).

Clarino, F. E.; Bergsvägen 32, Enskede; st. Enskede 87.

20. trakten

(omfattande de delar av Katarina och Maria församlingar, som ej tilldelats 14.—19. trakterna).

Lundberg, A. W.; Fatburgsgatan 18 A, *Sö.*; rt. Söder 8 30; st. 15 05.

21. trakten

(omfattande Bromma församling).

Halldén, C. E.; Fredsgatan 10, Sundbyberg; rt. Sundbyberg 3; st. Sundbyberg 27.

2.

Stockholms magistrat och rådhusrätt och i samband därmed stående institutioner.

Mr.

Stockholms magistrat och rådhusrätt och i samband därmed stående institutioner

Magistraten och rådhusrätten.

Rådhuset, Schéele- och Agnegatorna, K. Telefoner, se nedan. Expeditionstid: 11—2.

Stockholms egentliga självstyrelse tillhörde fordom magistraten, d. v. s. borgmästare och råd. Sammansättningen och tillsättningen ha växlat rätt mycket under olika tider. Magistraten hade i forna tider många värv att fylla: vakade över lagars och privilegiers efterlevnad, företrädde staden vid underhandlingar med regeringen och med andra städer, ägde att meddela burskap, att överbaka handel och hantverk, byggnadsväsende och renhållning, stadens säkerhet och allmänna frid samt att provisoriskt utöva en kompletterande lagstiftningsmakt, när så krävdes, vid utövandet av domsrätten. Styrelseformerna voro för övrigt rätt vacklande och vunno ej stadga förrän under 1600-talet. (Se för övrigt ang. stadsstyrelsen under överståthållarämbetet sid. 4 och Stockholms kommunalstyrelse sid. 32.)

Magistratens befattning med stadens lägenheter är numera föga omfattande. Dess förnämsta befogenhet i sådant avseende hänför sig till anordnandet och övervakandet av stadsfullmäktigvalen och valen för upprättande av förslag till besättande av borgmästare, rådmans- och magistratssekreterarplatserna. Likaledes uppgör magistraten förslag till stadens indelning i valkretsar för ovannämnda val. Slutligen är att märka att magistraten utser medlemmar i vissa nämnder nämligen hälsovårdsnämnden och byggnadsnämnden. Dessutom tillkommer det magistraten en viss disciplinär myndighet beträffande rådhusrättens tjänstemän och betjante.

Magistraten, vari överståthållaren är preses, består av borgmästaren och rådmännen, som för närvarande äro tjuu till antalet.

Stockholms rådhusrätt består även av borgmästaren och rådmännen jämte en magistratssekreterare, nitton civilassessorer (därav två å förmyndarkammarens stat), åtta kriminalassessorer samt i vissa ärenden assistenten hos förmyndarkammaren. Vid rådhusrätten äro dessutom anställda en aktuarie, en registrator och en inskrivningsnotarie, varjämte magistraten äger att förordna extra tjänstemän att biträda vid protokoll och expedition. Borgmästare, rådmän och magistratssekreterare tillsättas av kungl. maj:t bland de tre, som stadens i allmänna angelägenheter röstberättigade, i staden mantalsskrivna män vid inför magistraten hållet val uppföra på förslag. As-

essorer och övriga tjänstemän förordnas av magistraten. Stockholms rådhusrätt erhöll sin organisation 1849, då de gamla kamrärsterna indrogos. Till sina grunddrag är denna organisation orubbad, ehuru ändringar ägt rum i flera dess delar, och är i detta avseende nu gällande den av kungl. maj:t den 13 sept. 1912 utfärdade stadga för Stockholms magistrat och rådhusrätt. Rådhusrätten arbetar dels samfällt, då den utgöres av borgmästaren och rådmännen, dels på avdelningar, f. n. sju (den sjunde började sin verksamhet den 1 maj 1909). Samfällda rådhusrätten, vari ordet föres av borgmästaren och i hans frånvaro av äldste närvarande rådmannen, utfärdar närmare bestämmelser angående fördelningen av målen mellan avdelningarna, handlägger mål angående tjänstefel av rådhusrättens tjänstemän och betjante, utfärdar tjänstgöringsbetyg för dessa samt avgiver infortrade yttranden. Den första avdelningen består av borgmästaren såsom ordförande samt två rådmän jämte magistratssekreteraren, sex civilassessorer (därav tre för intekningsärenden) samt i vissa fall assistenten i förmyndarkammaren, andra och tredje avdelningarna, vardera av tre rådmän och tre civilassessorer samt en var av fjärde, femte, sjätte och sjunde avdelningarna av tre rådmän jämte två civil- och två kriminalassessorer. Till rådhusrättens första avdelnings handläggning höra: lagfarts-, inteknings- och äktenskapsförordsärenden, frågor angående inskrivning av tomträtt, förändring av tomts område samt om bevis över vederhöfthet eller medellöshet, mål och ärenden angående bouppteckning, arv, testamente, förmyndarskap och morgongäva etc. Den andra avdelningen handlägger: konkurs- och boskillnadsmål, mål angående urarvagörelse och undanskiftande av egendom i död makes bo samt bodelning vid äktenskapsskillnad, mål och ärenden, som skola av rådhusrätten avgöras enligt sjölag ävensom sjöförklaringar och årsstämningsärenden. Tredje avdelningen handlägger mål och ärenden, som avse tillämpning av tryckfrihetsförordningen, växel- och checklagarna, förordningar om patent och litterär äganderätt, handelsregister, firma och prokura, lösöre köp, eldfarliga oljor och explosiva varor m. m., lagar om bolag, föreningar, banker, försäkringsrörelse, samägande- och nyttjanderätt, jakt och fiske m. m. samt handelsmål, i vilkas handläggning handelskunniga ledamöter skola deltaga (se nedan). Vidare handläggas å denna avdelning mål, i vilka staten, staden eller förmyndarkammaren är part, varjämte vittnesförhör på begäran av annan domstol eller myn-

dighet i regel ske å denna avdelning. Övriga mål och ärenden fördelas mellan de återstående fyra avdelningarna. Dock iakttagas att återförvisade mål behandlas å samma avdelning som förut; mål, som angå samma part och äga sammanhang eller äro av likartad beskaffenhet, skola tilldelas samma avdelning. Målen fördelas inom avdelningarna särskilt inom följande grupper, nämligen: a) civila mål och ärenden, b) överståthållarämbetets remisser ang. häktade och c) övriga brottmål, sålunda att till grund för fördelningen lägges begynnelsebokstaven i tillnamnet eller annan motsvarande benämning å svarandepart, tilltalad eller (i ansökningsärenden) sökande. För handläggning av tullmål, vilka särskilt ansågos kräva skyndsam behandling, inrättades genom kungl. kungörelsen den 7 maj 1831 ang. förändrad organisation av tulldomstolarna en särskild avdelning. Denna avdelning utgöres av tre magistratsledamöter, av vilka kungl. maj:t utser en till ordförande.

För tillhandahållande av utskrifter av protokoll har, sedan rådhusrättens verksamhet förlagts till det nya rådhuset, en för 4., 5. 6. och 7. avdelningarna gemensam expedition anordnats.

Jämlikt § 2 i lagen den 20 juni 1905 och kungl. stadgan den 20 okt. s. å. ang. handelskunniga ledamöter i rådstuvurätterna i Stockholm, Göteborg och Malmö (sådan denna lyder enligt kungörelsen den 11 okt. 1912) utse stadsfullmäktige vartannat år efter förslag av handels- och sjöfartsnämnden åtta handelskunniga ledamöter jämte lika många suppleanter för dessa.

Enligt bestämmelser i sjölagen den 12 juni 1891 utse stadsfullmäktige före utgången av varje år tre »i handel och sjöfart kunnige och erfarne män» jämte tre suppleanter att vid handläggning av mål ang. klander av dispassche hava säte och stämma i retten.

Jämlikt § 20 i kungl. förordningen ang. patent den 16 maj 1884 utser kungl. patent- och registreringsverket årligen tre »i industriella förhållanden kunnige män» jämte tre suppleanter att hava säte och stämma i rådhusrätten vid handläggning av vissa patentmål.

Överståthållaren äger å ämbetets vägnar öfvervara rådhusrättens förhandlingar samt bör vaka öfver rådhusrättens arbete. Där något underlåtet eller lagskipningen icke ordentligen handhaves, bör överståthållaren sådant hos hovrätten anmäla. Efter magistratens hörande förordnar överståthållaren om rådmännens indelning till tjänstgöring på rådhusrättens särskilda avdelningar, utser avdelningarnas ordförande, beviljar rådmännen tjänstledighet och förordnar vikarier för dem.

Då de lokaler, vilka magistraten och rådhusrätten (samt förmyndarkammaren) haft till sitt förfogande — huvudsakligen i gamla Bondeska palatset, som år 1730 inköptes av Stockholms stad — visat sig tränga och oändamålsenliga, beslöt stadsfullmäktige den 4 maj 1908 att

förlägga en byggnad, inrymmande lokaler för ifrågakvarteret, till kvarteret Fruktkorgen å Kungsholmen och uppdrogo åt drätsel-nämndens andra avdelning att låta skyndsamt uppgöra ritningar och kostnadsförslag till denna byggnad. Sedan stadsfullmäktige den 12 maj 1910 godkänt av arkitekten C. Westman utarbetade ritningar och uppdragit byggnadens uppförande åt drätsel-nämndens andra avdelning, påbörjades arbetet 1913. Hösten 1915 kunde det nya rådhuset, som betingat en kostnad av i runt tal 2,900,000 kr., tagas i bruk och blev den 3 dec. s. å. för sitt ändamål invigt.

Författningar m. m. Kungl. brev till överståthållarämbetet den 13 sept. 1912 ang. ny organisation och lönestat för magistraten och rådhusrätten. Arbetsordning för magistraten och rådhusrätten enligt kungl. maj:ts bemyndigande utfärdad av överståthållarämbetet och magistraten den 27 sept. 1912 med ändringar den 20 dec. 1912, 25 april 1913, 10 sept. 1915 och 23 jan. 1917. Arbetsordning för rådhusrättens första avdelning vid handläggning av vissa mål och ärenden, enligt kungl. maj:ts bemyndigande utfärdad av överståthållarämbetet och magistraten den 1 nov. 1907 med ändring den 30 sept. 1912. Arbetsordning för expeditionen och skrivbiträden av den 30 dec. 1912. Rådhusrättens kungörelse den 27 sept. 1912 ang. fördelning av målen mellan avdelningarna med ändringar den 8 maj, 6 juni och 18 dec. 1914 samt 5 nov. 1915. Bestämmelser om ordningen för tillsättande av vissa tjänster vid Stockholms rådhusrätt och förmyndarkammaren, fastställda av kungl. maj:t den 31 dec. 1912. Valordning för Stockholm, fastställd av kungl. maj:t den 11 febr. 1910 med ändring den 24 jan. 1914.

Stat år 1917. Utgifter: 779,729 kr. Inkomster: 20,100 kr.

Ävloningar m. m. Borgmästare, tillika ordförande i förmyndarkammaren: 12,000 kr., därav lön 8,400 kr., tjggr 3,600 kr., dessutom sportler. Två rådmän, tillika ledamöter i förmyndarkammaren: 9,500 kr., därav lön 6,650 kr., tjggr 2,850 kr., dessutom två ålderstillägg, vardera å 500 kr.; aderton rådmän: 8,000 kr., därav lön 5,600 kr., tjggr 2,400 kr., dessutom två ålderstillägg, vardera å 500 kr. Ordförandena å andra—sjunde avdelningarna uppbära dessutom arvode å 500 kr. vardera och vice ordförandena å var och en av rättens sju avdelningar 300 kr. vardera. Magistratssekreterare: 1,000 kr., därav lön 700 kr., tjggr 300 kr., dessutom sportler (efter nuv. innehavares avgång högst 10,000 kr.). Tre civilassessorer för teckningsärenden å första avd.: 1,000 kr., därav lön 700 kr., tjggr 300 kr., dessutom sportler (för ny tjänsteinnehavare/högst 10,000 kr.). Femton civilassessorer: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjggr 1,350 kr., ett ålderstillägg å 500 kr. efter fem år samt dessutom sportler. Åtta kriminalassessorer: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjggr 1,500 kr., dessutom tre ålderstill-

MRr. lägg, vartdera å 500 kr., vartill kommer rätt till ersättning för den renskrivningskostnad, som överstiger sportelinkosten. Registrator: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., två ålderstillägg, vartdera å 500 kr., dessutom sportler samt inkomst av stämpelprovision. Aktuarie: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjpr 1,500 kr., tre ålderstillägg, vartdera å 500 kr., dessutom sportler (nuv. innehav. kvarstår å övergångsstat 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr. jämte två ålderstillägg å 500 kr. vardera). Inskrivningsnotarie för förande av fastighetsböckerna: uppbär endast inkomst av sportler (högst 7,000 kr.). Sakkunnig att t. v. förestå arkivet: arvode 4,200 kr. Tillfälligt biträde å arkivet: arvode 2,000 kr. Fyra expeditionsbiträden: lönegrupp 6, var och en av stadens medel 300 kr., därutöver ersättning för renskrivningsarbete. Tretton skrivbiträden: lönegrupp 4, var och en av stadens medel 300 kr., därutöver ersättning för renskrivningsarbete. Förste vaktmästare: lönegrupp 6, dessutom beklädnadshjälp 100 kr. En övermaskinist: lönegrupp 9. Tjugusju stadstjänare: lönegrupp 4, sportler, beklädnadshjälp 100 kr. Tre stadstjänare: lönegrupp 4, beklädnadshjälp 100 kr.

Dessutom uppbära i avdelningen för tullmål av statsmedel: ordförande 600 kr., ledamot 375 kr., notarie 750 kr.

Magistraten.

Preses.

Överståthållaren.

Borgmästare.

Lindhagen, C. A., stadsfullm.; rt. och st. rådhuset 2.

Ledamöter.

Wretman, J., rådmän.
Hammarberg, J. F., d:o.
Dahlberg, A. E., d:o, stadsfullm.
Klintberg, C. T., d:o
Strahl, A. A. F., d:o
Flensburg, E. G., d:o
Ahlberg, C. F. A., d:o
Hafström, T. A. E., d:o
Lundstedt, L. H., d:o
Cavallin, B. S. Ch., d:o
Friedholm, J. A., d:o
Johansson, A. W., d:o
Sörensen, K. K. K., d:o
Modigh, K. E., d:o
Rundquist, C. A., d:o
Cederborg, A., d:o, stadsfullm.
Harring, K. G., d:o
Nordlöf, J. A., d:o
Nauclet, K. M., d:o
En vakant.

Rådhuskansliet.

Magistratssekreterare.

Salmonson, O. J.; rt. och st.: rådhuset 3.

Registrator.

Salomon, E. H. H.; rt. och st.: rådhuset 4.

Aktuarie.

Kjebon, F. A. I.; rt. och st.: rådhuset 41.

Stadstjänare.

Nilsson, E. U. Hj.

Rådhusarkivet.

Expeditionstid: 10—3.

Tf. föreståndare.

Östman, N. F.; rt. och st.: rådhuset 42.

E. o. amanuens.

Simonson, I. L.

Stadstjänare.

Öhlin, C. J. O.

Rådhusrätten.

Samfälliga rådhusrätten

utgöres av borgmästaren och samtliga rådmän (se inledningen).

Första avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 1 (vaktrum), st. 7 (exp.)

Ledamöter.

Lindhagen, C. A., borgmästare, stadsfullm., ordf. (se ovan); Wretman, J., rådmän, vice ordf.; Dahlberg, A. E., rådmän, stadsfullm.

Magistratssekreterare.

Salmonson, O. J. (se ovan).

Civilassessorer.

Kalling, C. O., greve; Martin, Hj. A.; Hafström, A. Hj. F. (tjänstgör även i förmyndarkammaren); Kant, G. V. (tjänstgör även i förmyndarkammaren); Wettermark, C. S., Grönfeldt, A. E.

Inskrivningsnotarie.

Jedin, C. V. N.; rt.: rådhuset 72.

Kvinnliga expeditionsbiträden (6).

Andersson, A. C.; Johansson, A. T.; Grönvall, H. M. E.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Söderberg, V. A. S.; Carlson, E. M.; Liberg, f. Carlsson, S. S.

Rådhusvaktmästare (6).

Fredlund, C. M.

Stadstjänare (4).

Lindström, B. O.; Albin, E. G.; Ekström, S. O. H.;
Westengren, K. G. E.

Andra avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 8 (vaktrum) och 9 (exp.)

Ledamöter.

Hammarberg, J. F., rådmän, ordf.; Strahl, A.
A. F., rådmän, vice ordf.; Rundquist, C. A.,
rådmän.

Civilassessorer.

Holmberg, V. F.; Lind, F. A.; Almqvist, I. H.

Kvinnligt expeditjonsbiträde (6).

Johansson, E. A.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Sjöberg, E. M.; Johnson, A. L.

Stadstjänare (4).

Carlsson, A. W.; Blomqvist, A. E.; Nilsson, O.;
Hall, J. P:son.

Tredje avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 12.

Ledamöter.

Hafström, T. A. E., rådmän, ordf.; Cavallin,
B. S. Ch., rådmän, vice ordf.; Harring,
K. G., rådmän.

Civilassessorer.

Anderson, M. H.; Sebardt, C. F. W.; Afzelius,
A. C. A.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Lundberg, H. A. A.; Löfving, S. H. K.

Stadstjänare (4).

Sjöbom, C. F.; Hellsten, A. A.; Eriksson, E. V.;
Ekström, P. W. W.

Fjärde avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 19 (vaktrum), 40 (exp.).

Ledamöter.

Klintberg, C. T., rådmän, ordf.; Friedholm, J. A.,
rådmän, vice ordf.; Cederborg, A., rådmän,
stadsfullm.

Civilassessorer.

Edman, P. V.; Bratt, E. G. F.

Kriminalassessorer.

Ditzinger, W. R.; Ruus, N.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Ericson, f. Ericson, S. C.; Berglind, R. H. (jfr
5:e avd.).

Stadstjänare (4).

Larson, K. J.; Lundstedt, K. G.; Hæppling, A. G.;
Karlsson, J. A.

Femte avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 24 (vaktrum), st. råd-
huset 25 (exp.).

Ledamöter.

Flensburg, E. G., rådmän, ordf.; Sörensen, K.
K. K., rådmän, vice ordf.; Naucière, K. M.,
rådmän.

Civilassessorer.

Lindeberg, A.; Lundahl, E. G.

Kriminalassessorer.

Cervin, G. T.; Arnell, T. H.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Eriksson, E. Ch.; Berglind, R. H. (jfr 4:e avd.).

Stadstjänare (4).

Nilsson, C. J. W.; Lindberg, K. E.; Gréen, C. H.
Karlsson, A. G.

Sjätte avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 29 (vaktrum). st. rådhuset
30 (exp.).

Ledamöter.

Lundstedt, L. H., rådmän, ordf.; Modigh, K. E.,
rådmän, vice ordf.; en vakant.

Civilassessorer.

Nyström, B. A.; Gestblom, J. A.

Kriminalassessorer.

Lagergren, B. O.; Trotzig, C. A. F.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Egnell, O. U. K.; Johnson, S. G. T. (jfr 7:e avd.).

Stadstjänare (4).

Ohlsson, P. G.; Ekström, K. J.; Edmark, E. E.;
Jansson, C. M.

Sjunde avdelningen.

Rt. och st.: rådhuset 34 (vaktrum), 40 (exp.).

Ledamöter.

Ahlberg, C. F. A., rådmän, ordf.; Johansson,
A. W., rådmän, vice ordf.; Nordlöf, J. A.,
rådmän.

Civilassessorer.

Hernblom, A. G.; Masreliez, K. V.

Kriminalassessorer.

Öberg, E. R. E.; Ploman, E.

Kvinnliga skrivbiträden (4).

Löfving, S. M. H.; Johnson, S. G. T. (jfr 6:e
avd.).

Stadstjänare (4).

Kulander, F. M.; Enquist, C. A.; Johansson, B.
A.; Stéen, K. J.

MRr.

Avdelningen för tullmål.

Österlånggatan 49, St.

Ledamöter.

Strahl, A. A. F., rådmän, ordf.; **Flensburg**, E. G., rådmän; **Ahlberg**, C. F. A., rådmän.

Suppleanter.

Hafström, T. A. E., rådmän; **Lundstedt**, L. H., rådmän; **Cavallin**, B. S. Ch., rådmän.

Notarie.

Rising, P. G. A.

Vaktmästare.

Jansson, A., tullvaktmästare.

Handelskunniga ledamöter i rådhusrätten för åren 1916—1917.

Ledamöter.

Dahlström, O. F., grosshandlare; **Grubbens**, C. E., konsul; **Lundberg**, K. L., direktör; **Ramstedt**, R. V., grosshandlare; **Rosengrén**, C. O. L., grosshandlare; **Victorin**, H. F., grosshandlare; **Åkerlindh**, J. G., direktör, stadsfullm.; en vakant.

Suppleanter.

Fischer, A., grosshandlare; **Lindroth**, C. A., vice konsul; **Ameln**, C. G., grosshandlare; **Ohlsson**, J. E., specerihandlare; **Grumme**, C. A., grosshandlare; **Backman**, C. A., direktör; **Haak**, O. K., direktör; **Olsson**, A., disponent.

Sakkunniga ledamöter av rådhusrätten vid klander av dispasche.

Ledamöter.

Broman, J. W., direktör; **Holmström**, G. Hj., sjökaptän, direktör; **Willborg**, W. R., sjökaptän.

Suppleanter.

Du Rietz, G., grosshandlare; **Indebetou**, E. A., sjökaptän, direktör; **Isakson**, C. J. A., skeppsbyggeriinspektör, stadsfullm.

Sakkunniga ledamöter i rådhusrätten i vissa patentmål.

Ledamöter.

Decker, A., överingenjör; **Ek**, E., civilingenjör; **Setterberg**, C. Th., fil. dr., handelskemist.

Suppleanter.

Brinell, J. A., f. d. överingenjör; **Fürst**, Th., byråchef; **Ljungman**, A., direktör.

Vid rådhusrätten äro dessutom anställda e. o. notarier samt tretton extra stadstjänare.

Förmyndarkammaren.

Rådhuset, n. b., K.; rt. och st.: rådhuset 43, se vidare nedan; expeditionstid: 11—2.

Förmyndarkammaren i Stockholm utgöres av borgmästaren, två rådmän och en lagfaren assistent (vid avgörande av frågor om utlåning av medel, som stå under förmyndarkammarens förvaltning är kamreraren jämvald ledamot i förmyndarkammaren) samt följande tjänstemän: två civilassessorer, en stärbhusnotarie, en kurator, en kamrerare, en revisor, en kassör, en bokhållare, en kassakontrollant, en amanuens och tre kvinnliga skrivbiträden. Till verkets betjäande anställas nödig vaktbetjäning.

Förmyndarkammaren utövar vård och in-seende över de under Stockholms stads dom-värjo lydande ofrälse omyndigas samt från-värande eller okända arvingars tillhörigheter i fastigheter, lös egendom, reda medel och säker-hetshandlingar.

Förmyndarkammarens förvaltningsåtgärder och räkenskaper granskas årligen av fem re-visorer, av vilka fyra väljas av stadsfullmäktige samt den femte av direktionen över allmänna barnhuset. Magistraten, som har överinseendet över förmyndarkammaren, åligger att insända exemplar av revisionsberättelsen till såväl över-ståthållarämbetet som stadsfullmäktige. Revi-sorerernas anmärkningar, om sådana förekomma, prövas av kammarrätten.

Instruktion. Kungl. maj:ts förnyade in-struktion för förmyndarkammaren i Stockholm den 21 juni 1907, med ändringar den 19 dec. 1916. Kungl. brev ang. ny avlöningsstat för förmyndarkammaren den 21 juni 1907. Arbets-ordning för förmyndarkammaren, utfärdad av överståthållarämbetet och magistraten den 1 nov. 1907, med ändringar den 30 sept. 1912.

Avlöningar m. m. Avlöningarna utgå af förmyndarkammarens medel med undantag av avlöning till å kommunens stat uppförda borg-mästaren och två rådmän; till deras avlöande utgå bidrag af förmyndarkammarens medel med 11,100 kr. Borgmästare och råd-män, se ovan. Två civilassessorer: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., sportler (2,000 kr.). Assistent: 5,000 kr., därav lön 3,500 kr., tjpr 1,500 kr. Stärb-husnotarie: 4,500 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., dessutom sportler (3,500 kr.). Kurator: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr., dessutom sportler (2,000 kr.). Kam-ererare: 7,000 kr., därav lön 4,900 kr., tjpr 2,100 kr. Revisor: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr. Kassör: 4,900 kr., därav lön 3,150 kr., tjpr 1,350 kr., missrpr 400 kr. Bokhållare: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr. Kassakontrollant: 4,000 kr., därav lön 2,800 kr., tjpr 1,200 kr. Ovan-stående tjänstemän åtnjuta dessutom två ålders-tillägg, vardera å 500 kr. Amanuens: ar-

vode 1,800 kr. Biträdande assistent: arvode 2,000 kr. Tre skrivbiträden: 900 kr. (dessutom ersättning för renskrivning). Till extra tjänstemän m. m.: 4,500 kr. Vaktmästare: 1,600 kr., därav lön 1,200 kr., tjogr 300 kr., samt fem ålderstillägg, vardera å 120 kr., dessutom beklädnadshjälp 100 kr. Tre stadstjänare: 1,200 kr., därav lön 960 kr., tjogr 240 kr., dessutom fem ålderstillägg, vart och ett å 120 kr. efter resp. 3, 6, 9, 12 och 15 år samt beklädnadshjälp 100 kr.

Borgmästare.

Lindhagen, C. A., stadsfullm., ordf. (se ovan).

Ledamöter.

Wretman, J., rådman, vice ordf. (se ovan); Dahlberg, A. E., rådman, stadsfullm. (se ovan).

Assistent.

Moll, V. O., rt. och st.: rådhuset 46.

Civilassessorer.

Hafström, A. Hj. F.; Kant, G. V. (se rådhusrättens första avd.); 11—2.

Stärbhusnotarie.

Molander, C. T.; 11—2.

Kurator.

Berggren, G. A.; rt. och st.: rådhuset 49; 11—2.

Kamrerare.

Borg, O. T.; rt. och st.: rådhuset 47; 10,30—2,30.

Revisor.

Dahlström, K. A. H.

Kassör.

Åberg, J. B.; rt. och st.: rådhuset 48; 10,30—2,30.

Bokhållare.

Stenfelt, E.

Kassakontrollant.

Ulrich, B. A.

Amanuens.

Lander, F. L. E. O:son.

Biträdande assistent.

Wistrand, W. H.

Skrivbiträden.

Ohlsson, Hulda M. F.; Törnell, f. Egnell, Claudia A. Ch.; Reenstierna, Signe S. S.

E. o. tjänstemän.

Favre, C. A. Hj.; Rydholm, K. O. K.

Vaktmästare.

Liljeqvist, G. E.

Stadstjänare.

Ericsson, C. R.; Klintberg, O. F.; Olsson, C. A.

MRr.

